శ్రీమద్భగవద్గీత

అనువాదకులు :

శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వాములవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధరీయ, గీతాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపాఠక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు అనుబంధాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

భక్తులకు సాధకులకు మాత్రమేకాక కళాశాల విద్యార్థులకు సైతము ఉపయుక్తమగు దివ్యగ్రంథము.

పుటలు : 58+440 (అందమయిన అష్టమ ముద్రణము) వెల : రూ 9-00

'మా దివ్యవాణి' గ్రంథమాల

నేడే కొనండి ! పదే పదే చదవండి !!

దివ్యావతారమూర్తుల విశ్వోపజీవ్యములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వ సుగ్రాహము హృదయ సన్నిహితమునైన తేట తెనుగున వీనిలో అందజేయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంక్షుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందరికీ శిక్షకం, సంస్కారకం, నిర్వృత్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టుతో పాకెట్టుసైజులో చక్కని తయారింపు—

శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0-80	శ్రీ కృష్ణవాణి	0-80
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0-80	బుద్ధ ఉవాచ	0-80
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము	0-80	క్రైస్తు సూక్తిమాల	0-80

మహమ్మదు సూక్తిమంజరి 0-80

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600004.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౧ ౧౯౭౫ - మే : రాక్షస - వైశాఖము సంచిక ౧౧

విషయసూచిక

భక్తియోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఆధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవారిందు విపులముగా ప్రదర్శించి యున్నారు. మూలగ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములును వానికి టిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

(121+4 పుటలు) (ఏడవ కూర్పు) వెల : రూ. 4-00

కర్మయోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు శ్రీ స్వాములవారు కర్మయోగతత్త్వమును అరటిపండొలిచినట్లు విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెటుల మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు.

(146+8) పుటలు (అష్టమ ముద్రణము) వెల: రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

ఫోన్ : 71231 పోస్టు బాక్సు : 635

మా మాసపత్రికలు

వేదాంతకేసరి

తత్త్వశాస్త్ర - మత - సంస్కృతివిషయికంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి నడపబడుతుండే
ఆంగ్ల మాసపత్రిక

	ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతర విదేశాలలో
సాలు చందా :	8 రూపాయలు	10 రూపాయలు	4 డాలర్లు	1 పౌను
జీవిత చందా :	150 ,,	200 ,,	70 ,,	18 పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయికంగా 1921-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న తమిళ మాసపత్రిక

	ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా :	7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	£ 0-70
జీవిత చందా :	100 ,,	150 ,,	50 ,,	12-పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వోపజీవ్యమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును వెదజల్లే
తెలుగు మాసపత్రిక

	ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా :	7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	£ 0-70
జీవిత చందా :	100 ,,	150 ,,	50 ,,	12-పౌనులు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' నుదాహరిస్తూ విలాసాలను స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలను $6\frac{1}{4}\%$ తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అడ్వర్టైస్మెంట్లకు చక్కని ప్రాపకాలు. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు పంపవలసినదని గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన
6. ప్రజారంజకములైన మత - తత్త్వశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయిక స్వతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కన్నుల కద్దుకొని ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక స్పెసిమెన్కాపి కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజి పంపాలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.

'అఖిలవిభు శరణొందుము, యా క్షణంబ యతనికృప నీదు వనుభూతి కందు వత్స'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౧ | ౧౯౭౫ - మే : : రాక్షస - వైశాఖము | సంచిక ౧౧

ఓం నమో భగవతే శ్రీరామకృష్ణాయ!

ప్రార్థన

శ్రీ రామకృష్ణ కర్ణామృతము

శ్లో॥ శుభ్రద్యుతిః శ్రుతిమనోహర శుద్ధగీతిః । స్వచ్ఛంద సాధుగతి రాత్మమృణాళభోజీ
కచ్చి ద్యులోకవిరళః కలరాజహంసో । భక్తాంతరంగ కమలే విజరీ హరీతి ॥

తే. గీ. శుభ్రరుచి వెల్గు దివినేని శోధ్యమద్ది, రాగభక్తాంతరంగ నీరజ విహారి
రాజహంసంబు శ్రుతిమనోహర సుగీతి, నవనవోన్మీలితాత్మ మృణాళభోజి
సాధు సంఘానుసరణీయ సరససుగతి. (పంచపది)

వ్యాఖ్య :- ఒకానొక రాజహంస మంగళకరమయిన తెల్లనికాంతితో ప్రకాశించుచున్నది. స్వర్గమునం దయినను అట్టిది కనిపింపదు. అది రాగ భక్తుల హృదయపద్మములందు విహరించును. దాని వాక్కు వేద (గాన) మువలె మనోహరము. అప్పుడప్పుడే చిగిరించుచున్న (మోక్షాసక్తి రేకెత్తుచున్న మాముక్షు వుల) ఆత్మయనెడి తామరతూండ్లే దాని యాహారము. సాధుబృందము అనుసరింపఁదగు సరళ సన్మార్గమే దాని గమనము.

శ్లో॥ మూష్ణన్ దిగంత దురితం స్వయశోవితానైః । పుష్ణచ్ఛ్రుతి స్మృతిగణాన్ స్వవచో విలాసైః
ఆశ్వాసయన్న శరణాన్ స్వకృపా కటాక్షైః । శ్రీరామకృష్ణభగవా నవభాతి లోకే ॥

చ. అమృతవచో విలాసమున నట్టె శ్రుతిస్మృతులన్ వెలార్చుచున్
విమలయశోవితానమున విడ్చి దిగంత దురంత మద్భుతా
సమ కరుణాకటాక్షమున సచ్ఛరణార్థుల నాశ్వసించుచున్
యమమున రామకృష్ణభగవానుఁడు శోభిలుఁ దత్త్వమూర్తియై.

వ్యాఖ్య :- అమృతమయమయిన తన వాగ్విలాసమున శ్రుతిస్మృతులను (వ్యాఖ్యానరూపమున) బయలుపఱచుచు; నిర్మలమయిన తన యశోవితానమున (తమోమయమయిన) దిగంతపాపమును పరిహరించుచు, (శరణాగతవత్సలత) శరణార్థులను అద్భుతమును అసమానమును నగు స్వకీయ కృపాకటాక్షమున (అనుగ్రహించి ధైర్యముగొలిపి) ఊఱడించుచు, అహింసామయమును, అనుష్ఠానపూర్వకమును నగు సౌశీల్యములో మూపుదాల్చిన ఆధ్యాత్మికతత్త్వమై శ్రీరామకృష్ణభగవానుఁడు ప్రపంచమునఁ బ్రకాశించుచున్నాఁడు.

శ్రీ గురు సూక్తి సుధ

శ్యామబాసు ప్రశ్న: స్వామీ దేవుడే సర్వమును చేయుచున్నచో ఆయన పాపములకు మానవుడు శిక్షింపబడు టేల?

శ్రీరామకృష్ణులు: ఎంత కంసాలితనముగ మాటలాడుచున్నావు!

నరేంద్రుడు: అనగా శ్యామబాబు గడుసరి మనసు గలవాడు. కంసాలివలె తన సున్నితపు త్రాసునందు విషయములను తూచును.

శ్రీరామకృష్ణులు: నేనందును, మూర్ఖ బాలకుడా, మామిడిపండును తినుము. సంతోషముగ నుండుము. పండ్లతోటలో ఎన్ని వందల చెట్లున్నవో ఎన్ని వేల కొమ్మలున్నవో ఎన్ని లక్షల ఆకు లున్నవో లెక్కలు వేయుటవలన నేమి ఫలము? మామిడిపండ్లను తినుటకు పండ్లతోటకు వచ్చితివి, వానిని తినుము. అంతతో తృప్తినొందుము.

(శ్యామ్‌తో) దేవుని పూజించుటకై నీవీ ప్రపంచమున మానవజన్మము నెత్తితివి. అందువలన ఆయన పాదపద్మములయందు ప్రేమను సంపాదించుటకు యత్నింపుము. ఇతర విషయములను నూరింటిని తెలిసికొనుటకు నీవు శ్రమపడనేల? ''తత్త్వము''ను గూర్చి చర్చించుటవలన నీకు కలిగెడు లాభ మేమి? ఇటు చూడుము. నీకు మత్తెక్కించుటకు పుడిసెడు కల్లు చాలును. సత్రమునం దెన్ని పీపాల కల్లు గలదో తెలిసికొన ప్రయత్నించుట వలన నీ కేమి ప్రయోజనము?

డాక్టర్ సర్కార్: అది యట్లే. మీదు మిక్కిలి దేవుని సత్రమునందలి ద్రాక్ష సారాయిని కొలుచుట సాధ్యమే కాదు. దానికి పరిమితి లేదు.

శ్రీరామకృష్ణులు: (శ్యామ్‌తో) నీవ కాలతునామా దేవున కీయ రాదా? నీ బాధ్యతలన్నింటిని ఆయనపరము చేయుము. నీ బాధ్యతల నొక నిజాయితీపరున కప్పగించినచో అతడు నీపై అతని యధికారమును దుర్వినియోగము చేయునా? నీ పాపములకు శిక్షింపవలసినది లేనిది దేవునకు మాత్రమే తెలియును.

శ్యాముని ప్రశ్న: సూక్ష్మశరీరమును గూర్చి ఎంతయో విందుము. దానిని మాకు ఎవరైన చూపగలరా? మానవుడు చనిపోయినపుడు సూక్ష్మశరీరము స్థూలశరీరమును వదలి వెడలిపోవునని ఎవరైన ప్రదర్శించి చూపగలరా?

శ్రీరామకృష్ణులు: నిజమగు భక్తులు నీ కీ విషయములు చూపుట కేమియు లక్ష్యపెట్టరు. ఒక శుంఠ ఘరానాపురుషుడు వారిని గౌరవించినను గౌరవింపకపోయినను వారి కేమి లెక్క! ఒక ఘరానాపురుషుని తమకు వశవర్తిగ చేసికొనవలెననెడి ఆలోచనయే వారి మనసున కెక్కదు.

శ్యాముని ప్రశ్న: స్థూలశరీరమునకు సూక్ష్మశరీరమునకు గల భేద మేమి?

శ్రీరామకృష్ణులు: స్థూలములగు పంచభూతములతో కూడినది స్థూలశరీరము. సూక్ష్మశరీరము మనస్సు అహంకారము బుద్ధి చిత్తము అనువానితో కూడినది. కారణశరీరము కూడ ఒకటి కలదు. దానితో మానవుడు దివ్యానందము ననుభవించును, దేవునితో అనుసంధానము చేయును. తంత్రశాస్త్రము దానిని భగవతీ తనువు అనును. వీని నన్నింటిని అతిక్రమించి మహాకారణము ఉన్నది. దానిని మాటలలో వ్యక్తము చేయలేము.

ఊరక నే మాటలు వినుటవలన నేమి ప్రయోజనము? ఏదో యొకటి చేయుము. సిద్ధి యను పదమును ఊరకనే వర్ణించుటవలన నేమి సాధిం

తువు! అది నీకు మత్తెక్కించునా? ఆ సిద్ధిని లేహ్యముగా చేసి ఒడలంతయు పూసికొనినను నీకు మత్తెక్కదు. దానిని కొంచెము తినవలెను. నూలులోని నంబరు భేదములను, నలుబదవ నంబరు నూలు నలుబది యొకటవ నంబరు నూలు అను భేదములను, ఒకడు ఆ వ్యాపారమునందున్ననే తప్ప, ఎట్లు గుర్తింపగలడు? నూలు వ్యాపారము చేయువారు ఒకపోగును ఫలానా నంబరు అని చెప్పుట కేమాత్రమును శ్రమ పడరు. అందువలన నేను చెప్పున దేమన, కొంత ఆధ్యాత్మిక సాధన నభ్యసింపుము. అప్పుడు నీవు వీని నన్నింటిని తెలిసికొందువు— స్థూలము సూక్ష్మము కారణము మహాకారణము. దేవుని ప్రార్థించునపుడు ఆతని చరణాబ్జములయందు ప్రేమను మాత్రమే కోరుము.

రాముడు అహల్యకు శాపవిమోచనము చేసినపుడు ఆమెతో ఇట్లనెను. ''నీ వొక వరము కోరుకొనుము.'' అహల్య యనెను: ''ఓ శ్రీరామా! నాకు వర మనుగ్రహింతువేని, నేను పంది జన్మము నెత్తినను నీ పాదపద్మములనే నిరతము ధ్యానింపవలెననెడి నా కోరికను తీర్చుము.''

నేను దివ్యమాతను ప్రేమకొఱకు మాత్రమే ప్రార్థించితిని. ఆమె చరణారవిందముల కడ పుష్పముల నర్పించి అంజలి ఘటించి ఇట్లంటిని. ''తల్లీ, ఇదిగో నీ జ్ఞానము. ఇదిగో నీ యజ్ఞానము. రెంటిని తీసికొనుము. నాకు నీయందు స్వచ్ఛమగు ప్రేమ నిమ్ము. ఇదిగో నీ పవిత్రత. ఇదిగో నీ అపవిత్రత. రెంటిని తీసికొని నాకు నీయందు స్వచ్ఛమగు ప్రేమను మాత్ర మిమ్ము. ఇదిగో నీ పుణ్యము. ఇదిగో నీ పాపము. ఇదిగో నీ మంచి. ఇదిగో నీ చెడుగు. వీని నన్నింటిని తీసికొని నీపట్ల స్వచ్ఛమగు ప్రేమనుమాత్రమే నాకిమ్ము. ఇదిగో నీ ధర్మము. ఇదిగో నీ యధర్మము. రెంటిని తీసికొని నాకు నీ యందు స్వచ్ఛమగు భక్తిని మాత్ర మిమ్ము.

ధర్మమనగా సత్కార్యములు దానము వంటివి. నీవు ధర్మము నంగీకరించినచో అధర్మమును కూడ అంగీకరింపవలసి వచ్చును. పుణ్యము నంగీకరించినచో పాపమును కూడ అంగీకరింపవలసి వచ్చును. జ్ఞానము నొప్పుకొనినచో అజ్ఞానమును కూడ ఒప్పుకొనవలసి వచ్చును. నీవు పవిత్రత నంగీకరించినచో అపవిత్రతను కూడ అంగీకరింపవలసి వచ్చును. అది మానవునకు వెలుతురు తెలియుట వంటిది. అప్పుడు అతనికి చీకటికూడ తెలియవచ్చును. మానవునకు ఏకము తెలిసినచో అనేకములు కూడ తెలియును. మంచి తెలిసినచో చెడు కూడ తెలియవచ్చును.

దేవుని చరణకమలములందు ప్రేమను నిలుపుకొనినచో, పందిమాంసమును తినినను అతడు మహాభాగ్యశాలియే, కాని లౌకిక విషయలంపటుడైనచో ఉడకవేసిన కూరగాయలు మాత్రమే తినినను అతడు పట్టి నిర్భాగ్యుడే!

యజ్ఞము

హరిహరదాసు

యజ్ఞదాన తపఃకర్మ నత్యాజ్యం
కార్యమేవ తత్
యజ్ఞోదానం తపశ్చైవ పావనాని
మనీషిణామ్॥ (18-5 గీ)

శ్రీకృష్ణభగవానుడు యజ్ఞము దానము తపము అనునవి వదలుకొనతగినవి కావు, అవశ్యము పాటింపదగినవని నిష్కర్షగా చెప్పివేసెను. మానవుల నివి మూడును పావనులుగ చేయుననియు చెప్పెను. ఈ సందర్భమున యజ్ఞములన వేదవిహితములగునవి యనియు, అవి ఎల్లరకును సాధ్యములా యనియు, సాధ్యములైనను ఈకాలమున కాలము నెల్ల వానికై వినియోగించుట ఎట్లనియు, భగవదాదేశమని వినియోగించినను ఈలోకమున వాని వలన నేమి యుపయోగమనియు భగవదాదేశమును పాటింపగోరువారికి అనేకములుగా ప్రశ్న లెదురగును. ఇట్లే ధర్మరాజువలెను కర్ణునివలెను దానములు చేయగలమా? ధ్రువుని వలె విశ్వామిత్రునివలె తపము చేయగలమా? అని నిరాశపొడమును. ప్రస్తుతమునకు యజ్ఞమన నేమో విచారింతము.

“యజ్ఞో వై విష్ణుః” అని తైత్తిరీయ సంహిత. అనగా యజ్ఞమే ఈశ్వరుడు పరాత్పరుడు అని భావము. కనుక యజ్ఞకర్మయనగా యజ్ఞముకొఱకు— ఈశ్వర ప్రీత్యర్థమై— చేయుకర్మ. ఈ భావమునే భగవానుడు కర్మయోగమున స్పష్టము చేసినాడు.

యజ్ఞార్థాత్ కర్మణోఽన్యత్ర లోకోఽయం
కర్మబంధనః. (3-13 గీ)

ఏకర్మ యజ్ఞార్థమై చేయబడుచున్నదో అదియే శ్రేయస్కరము. ఇతర కర్మలు బంధహేతువులగును. కనుక వేదములందు జ్యోతిష్టోమము అశ్వమేధము మొదలుగా గలయజ్ఞములు చెప్పబడియున్నను అవి యుద్దిష్టఫలము నాశ్రయించియే, స్వర్గాది భోగముల నాశ్రయించియే ప్రవర్తిల్లుచుండుటచేత ఇవి మాత్రమే భగవానుడుద్దేశించిన యజ్ఞములు కాజాలవు. కనుక ఇట్టి యజ్ఞములనుమాత్రమే మనము చేయవలయునని నిర్బంధము లేదు. యజ్ఞలక్షణ మేమనగా అది ఈశ్వర ప్రీత్యర్థమగుటయే ఫలాకాంక్ష లేకుండుటయే.

ఎల్లర శక్తిసామర్థ్యములకు తగునట్లుగా భగవానుడే పలువిధములైన యజ్ఞములను బ్రహ్మముఖతః చెప్పినాడు. దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యుపాసతే (4-25 గీ.) నుండి 'ఏవం బహువిధా యజ్ఞా వితతా బ్రహ్మణో ముఖే' (4-32 గీ.) వఱకు వివిధములైన యజ్ఞములను ప్రకటించినాడు. శేషమేమియు లేకుండునట్లు 'కర్మజాన్విద్ధి తాన్సర్వానేవం జ్ఞాత్వా విమోక్ష్యసే' అని కూడ నిర్ధారణచేసి చెప్పుచున్నాడు.

పర్యవసానమున శ్రీకృష్ణభగవానుడు చెప్పిన యజ్ఞదానతపః కర్మలలో యజ్ఞమనునది పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థమై చేయబడు కర్మయనియు అది విషయభోగరూపమునగాని ఇంద్రియనిగ్రహరూపమునగాని స్వాధ్యాయ రూపమునగాని ప్రాణాయామాదులు కావలసిన యోగరూపమునగాని సర్వేంద్రియ ప్రాణకర్మరూపమునగాని ఎవ్విధముననైన నుండవచ్చుననియు కర్మ ఈశ్వరార్పితమైన చాలుననియు తేలుచున్నది.

ఇట్టి యజ్ఞకర్మను సనాతనధర్మము నాలుగాశ్రమములయందును నియమించి మానవ

జీవితమే ఒక యజ్ఞముగా నిర్వహింపబడునట్లు చేసినది. బ్రహ్మచర్యాశ్రమమున స్వాధ్యాయ యజ్ఞమును గృహస్థాశ్రమమున సాంఘిక బాధ్యతలను విషయసుఖములను నిర్వహించుట యజ్ఞార్థముగను వానప్రస్థమున యోగాది సాధనలచేతను సన్న్యాసాశ్రమమున సకల కర్మలను త్యజించి విశ్వమునే బ్రహ్మాగ్నిగను తమ మనస్సులనే హవిస్సులుగను వ్రేల్చుచు జనులు యజ్ఞనిష్ఠులైరి.

రఘువంశపు రాజుల ఘనతను వర్ణించుచు కాళిదాస మహాకవి ఈ విషయమునే ఇట్లు చెప్పెను.

యథావిధి హుతాగ్నీనాం యథా
కామార్చితార్థినామ్
యథాపరాధ దండానాం యథాకాల
ప్రబోధినామ్॥
త్యాగాయ సంభృతార్థానాం సత్యాయ
మితభాషిణామ్
యశసే విజిగీషూణాం ప్రజాయై
గృహమేధినామ్॥

వారు నిత్యనైమిత్తిక కర్మలను శాస్త్రోక్తముగా చేసిరి. అర్థిజనులను వారి యభీప్సితములను దీర్చి తృప్తిపరచిరి. అపరాధములు చేసినవారిని తగిన రీతిగా దండించిరి.

త్యాగముచేయుటకే (విరివిగా నిచ్చుటకే) వారు ధనసంచయము చేసిరి. సత్యమును పాటించుటకే వారు ఏకొలదియో మాటలాడిరి. వంశప్రతిష్ఠను కోరియే వారు జయింప నుత్సుకులైరి. సంతానార్థముమాత్రమే వారు గృహస్థులైరి.

అనగా ఏకార్యమునుగూడ వారు స్వలాభమునుకోరి చేయలేదు. ధనసంచయమును వారు సుఖించుటకై చేయలేదు. ఇతరులకిచ్చుటకె మాత్రమే చేసిరి. తమ పాండిత్యమును ప్రకటించి తాము మెప్పుపొందుటకు మాటలాడలేదు. సత్యమును వచించుటకుమాత్రమే పల్కిరి. రాజ్యకాంక్షవలన లోభముచే యుద్ధము చేయలేదు. ధర్మనిర్వహణమువలన కలుగు యశస్సుకొఱకుమాత్రమే జయింప నిచ్ఛించిరి. చివరకు వారు వివాహితులైనదియు వారు సుఖపడుటకుగాక వంశాభివృద్ధిని ధర్మరక్షణమునుకోరి దానికి సాధనమైన సంతానార్థముమాత్రమే.

అట్టివారి జీవితమెట్లు గడచినది?
శైశవేఽభ్యస్త విద్యానాం యౌవనే
విషయైషిణామ్
వార్ధకే మునివృత్తీనాం యోగేనాంతే
తనుత్యజామ్॥

బాల్యమున సకలవిద్యలను శ్రద్ధతో నేర్చిరి. యౌవనమునందు సకల భోగములను ధర్మబద్ధులై యనుభవించిరి. వానప్రస్థమున మునివృత్తి నవలంబించిరి. కడపట యోగారూఢులై దేహత్యాగము చేసిరి.

ఇట్లు ప్రాచీనులు యజ్ఞతత్పరులై ఈశ్వరార్పణముగ సకల కర్మలను చేసి ఇహపరములను సాధించిరి.

యజ్ఞశిష్టామృత భుజోయాన్తి
బ్రహ్మసనాతనమ్
నాయం లోకోఽస్త్యయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః
కురుసత్తమ॥ (4–౩౧ గీ.)

యజ్ఞశేషమును అనగా యజ్ఞకర్మఫలమును అనుభవించువారు ఇహసుఖములను బడయుటయేకాక మోక్షమునుకూడ నందుదురు. యజ్ఞముచేయనివానికి ఈలోకముననే

సుఖము లేదు. పరలోకముమాట చెప్పెడిదేమి? యనుచున్నాడు.

పై విషయములను విచారింపగా యజ్ఞము సర్వజనసాధ్యమనిమాత్రమే కాక ఎల్లరకును అవశ్యకర్తవ్యమనికూడ ఏర్పడుచున్నది.

ఇట్టి యజ్ఞకర్మవలన పరలోకసుఖమేకదా లభించునది ఇహలోకముమాట చెప్పుడను వారికి

కాంక్షన్తః కర్మణాం సిద్ధిం యజన్త
ఇహ దేవతాః
క్షిప్రంహి మానుషేలోకే సిద్ధిర్భవతి
కర్మజా॥ (4-12 గీ.)

అని పరలోకమును సాధించుటయే కష్టము. ఇహలోకమును గోరిచేయు యజ్ఞము త్వరితముగ ఫలదాయకమగునని చెప్పుచున్నాడు.

కనుక ఈలోకమున సుఖింపవలెనన్నను పరలోకమున చిరకాలము సుఖింపవలెనన్నను మోక్షమునే కోరినను, యజ్ఞమే— ఈశ్వరార్పితమగు కర్మయే— సాధనమగుచున్నది.

ఇట్టి యజ్ఞమును ప్రస్తుత దేశకాల పరిస్థితులలో సాధింపగలమా యను ప్రశ్న యవశిష్టమగును.

ప్రస్తుతపరిస్థితి చూచినచో ఎచ్చట చూచినను యజ్ఞదృష్టితో సర్వకార్యములను చేయునవకాశమే కన్పించును. విద్యార్థులు పాఠశాలలకు పోయినచో తాము చదివెడు చదువను హవిస్సును తమ మేధయనెడి యగ్నియందు శ్రద్ధతో వ్రేల్చుచు ఈశ్వరార్పణబుద్ధితో యజ్ఞము చేయనగును. అధ్యాపకులు తాము చెప్పెడి చదువులే హవిస్సుగా విద్యార్థుల బుద్ధివికాసమే అగ్నిగా యజ్ఞభావన చేయనగును. ఉద్యోగస్థులెల్లరును తమ విధినిర్వహణమును ఈశ్వరార్పితముగ చేయుచు తమకడకు ధర్మబద్ధముగా కార్యార్థులై వచ్చు జనులే యగ్నిగా తాముచేయు విధివిహితమైన సహకారమే హవిస్సుగ యజ్ఞము ననుష్ఠింపనగును. బస్సునడుపుట యను యజ్ఞమును ప్రయాణీకులే యగ్నిగను వారి సౌకర్యమే హవిస్సుగను భావించుచు ఈశ్వరార్పణబుద్ధితో నిర్వహింపనగును. వ్యాపారస్థులు వ్యాపారము చేసినచో జనసామాన్యమే యగ్నిగను వారికి నికరమగు సరకును సరసమగు ధరల కందించుటే హవిస్సు అనియు నారాయణప్రీత్యర్థమై యజ్ఞము చేయనగును. అట్లే పదవులయందున్న యధికారులు పాలితజనుల శ్రేయమునే యగ్నిగను తాము సాధింపగలుగు సాంఘిక పురోగతినే హవిస్సుగను యజ్ఞభావనచేసి ఈశ్వరార్పణముగ తమ బాధ్యతలను నెరవేర్పదగును.

సంగ్రహముగ ధర్మబద్ధమైన ఇతరుల శ్రేయము సంతోషమే వారియందున్న నారాయణుని ప్రీతియనియు కర్తవ్య నిర్వహణమే అగ్నియనియు స్వార్థత్యాగమే హవిస్సు అనియు భావించుచు ఏరంగమునను మానవుడు యజ్ఞనిర్వహణమును సర్వదేశకాలములందును చేయనగును కదా.

‘న అయం లోకోస్తి అయజ్ఞస్య’ అందువలననే ఎల్లరును యజ్ఞనిష్ఠులైననాడు రత్నగర్భమైన భారతదేశము; ఈకాలమున యజ్ఞదృష్టియేలేని బలహీనుల పాలబడి నిర్భాగ్యపుదేశమైనది.

ఇట్టి దయనీయ స్థితిని గాంచియే వివేకానందస్వామి దరిద్రనారాయణసేవ మూర్ఖనారాయణసేవయని ఎల్లరకును వారివారికి

కావలసినది ఇచ్చు ప్రయత్నము చేయుడని ప్రతి యొక్కరిని ఉద్బోధించెను. ప్రతియొక్కరును తమగురించి కాక ఇతరుల మేలును గురించియే ఆలోచించు దేశమున, ప్రతిమానవుని యందును విష్ణువునే చూచి పూజించి తృప్తిపరచు దేశమున సౌభాగ్యము వర్ధిల్లుననుట కేమి సందేహము? తమ దైనందిన జీవితమున ప్రతి కార్యమును భగవదర్పితముగ సాటిమానవుల సేవ యనెడు యజ్ఞముగా నిర్వర్తించుటగదా ప్రస్తుతకాలమున యజ్ఞనిర్వహణము! ఇట్టి యజ్ఞముచేతగదా మనకు మోక్షమును జగమునకు హితమును చేకూరును!

దైవసాక్షాత్కారమునకు సాధనవిధానము

[పరమపూజ్య శ్రీమత్ స్వామి వీరేశ్వరానందజీ మహారాజ్ వారు 30–౬–'5 సా॥ 7 గం॥లకు రాజమండ్రి, రామకృష్ణమఠ ఆవరణమందు మంత్రదీక్ష తీసికొన్న భక్తులను, ఇతర సభికులను ఉద్దేశించి ఇచ్చిన దివ్య సందేశము.]

మతము (ధర్మము) అనగా నేమి? సాధారణముగా మతమునుగూర్చి మన కొక నిర్దిష్టమైన అభిప్రాయము లేదు. అది కొన్ని మూఢాచారముల ఆచరణయని, కొన్ని నమ్మకములు కలిగి యుండుట యని, వానిని పాటించుట వలన తాము ధార్మికులమని, తమ విధానముల నవలంబింపని వారందరు అధార్మికులని తలంతురు. ఈ దురభిమానము ఒక్క హిందూ మతములోనే గాక అన్ని మతములందు ఉండుటచే మతవిద్వేషమునకు, తీవ్ర అపార్థమునకు, సంకుచిత దురభిమానమునకు దారి తీసినది. ఇది సరికాదు.

అంతేగాక మహాత్ములు చూపువారి వెంట బడుచు అవి గొప్ప మత విషయము లనియు, ఉన్నత ఆధ్యాత్మిక స్థితులను సూచించుననియు తలంచుచున్నాము. ఇది కూడ సత్యదూరము.

ఇట్టి నమ్మకములు ఒకవైపుండగా, మరొకవైపు పాశ్చాత్య శాస్త్ర నిష్ణాతులై తర్కము మీదనే ఆధారపడు ఆధునిక విద్యావేత్తలున్నారు. దైవము ప్రత్యక్ష నిరూపణకు అసాధ్యము అగుటచే తాము కేవలవిశ్వాసముమీద నమ్మకము లేనివారగుటచేతను వారు దైవముయొక్క ఆస్తిక్యతనే నిరసించుచున్నారు. మతమును గూర్చి నేటి కాలమున ప్రబలియున్న అభిప్రాయములలో నిది మరొకటి.

మానవాళి మహాద్భాగ్యమా యనునట్లు భగవంతు డప్పుడప్పుడు భూమిపై అవతరించి ధర్మమును నిరూపించి, మానవులను ఆ మార్గమున పెట్టుచున్నాడు. గీతలో దీనినే కృష్ణపరమాత్మ ప్రవచించెను. అదేవిధముగా ఈ ఆధునిక కాలమునకు రామకృష్ణ వివేకానందులనువారు అవతరించి నేటి విద్యాధికులు ఆశించు విధానములో మతముయొక్క నిజస్వరూపమును ప్రస్ఫుటమొనర్చి యున్నారు. "భగవత్సాక్షాత్కారమే జీవిత పరమావధి. మనకు కనుపింపకున్నను భగవంతు డున్నాడు. కొన్ని సాధన లాచరించి ఆయనను సాక్షాత్కరించుకొనవచ్చును" అని శ్రీరామకృష్ణుడు చెప్పియున్నాడు. నేటి శాస్త్రవేత్తలు వేయుప్రశ్ననే వివేకానందులు "అయ్యా! మీరు దేవుని చూచినారా!" అని అడిగినప్పుడు "చూచినాను. ఆయనతో మాట్లాడినాను. నీవు కూడ సాక్షాత్కరించుకొనునట్లు చేయగలను" అని ఆయన

సమాధాన మిచ్చెను. ఇదే నేటి విద్యార్థులు, మతావలంబకులనుండి ఆశించు శాస్త్ర నిరూపణ.

మతమనగా సాక్షాత్కారమే యని వివేకానందస్వామి నిర్వచించినారు. అది భగవదనుభూతి. మనము సహజముగా తలంచు విషయములు మాత్రము కాదు. ఆయన మరొకవిధముగా నిర్వచించియున్నారు: "ప్రతి జీవి భగవదంశమే. బాహ్యాంతర ప్రకృతులను నిగ్రహించి ఈ దివ్యత్వమును అభివ్యక్త మొనర్చుటే పరమావధి. దీనిని కర్మవలనగాని, భక్తివలనగాని, యోగమువలనగాని, జ్ఞానమువలన గాని — ఒకటి లేక అనేకముల వలనగాని సాధించి ముక్తినొందుము. ఇదే మత సర్వస్వము. సిద్ధాంతములు, కర్మకలాపములు, గ్రంథములు, దేవాలయములు, ప్రతీకములు రెండవ తరగతికి చెందినవే."

ముక్తికారకములగు ఈ చతుర్విధయోగమార్గములను శ్రీకృష్ణపరమాత్మ భగవద్గీతలో విస్పష్టముగా ప్రతిపాదించియున్నాడు. చివరలో ఈ యోగముల ద్వారా ఉత్తీర్ణుడైన పూర్ణపురుషుని కూడ వర్ణించియున్నాడు. మనము జాగరూకతతో పరిశీలించినచో ప్రతి మార్గము ఒకే గమ్యమును చేర్చుననియు, వర్ణనలలో భేదమున్నట్లు కనిపించినను, పొందినస్థితి ఒకటే యనియు గ్రహించగలము. కావున ఎవరు ఏ యోగము ననుసరించినను, మిగిలిన మార్గముల ననుసరించినవారు పొందు గమ్యమునే చేరుదురనియు విస్పష్ట మగును.

కావున మనము ఈ మార్గములలో దేని ననుసరించియైనను ముక్తి చెందవలయునని వివేకానందస్వామి చెప్పియున్నారు. దేని నుండి విముక్తి? బంధముల నుండి. బంధ మనగా నేమి? అజ్ఞానము. జ్ఞానమును ఈ అజ్ఞానము ఆవరించుటచే మనము అనేక యాతనల ననుభవించుచున్నాము. జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చూచినచో మనము బద్ధులమై యున్నామనియు, దానినుండి విముక్తి చెందుటయే గమ్యమనియు, మతములన్నియు — హిందూ మతము, క్రైస్తవ మతము, ఇస్లాం మతము, బౌద్ధమతము మొదలగునవన్నియు వక్కాణించుచున్నవని స్పష్టమగును. కావున అన్ని మతములలోని మూల సిద్ధాంతము ఒకటే. అందుచే మతవిషయములలో సంఘర్షణపడి ఒకరితోనొకరు పోరాడుట మాని అందరును ఒకే వేదికపై సమైక్యముగ నిలిచి, ప్రపంచపు అంచులన్నింటినుండి మహామారివలె ఆవరించి వచ్చుచున్న ప్రాపంచికతపై పోరాటము సల్పవలసియున్నది.

భాగవతములో శ్రీకృష్ణపరమాత్మ ఉద్ధవునకు సందేశమిచ్చుచు మానవులందరకు వైరాగ్యము లేనందున జ్ఞానమార్గము ననుసరింప లేరనియు, అట్లని భగవద్భక్తిశూన్యులుగారనియు, చెప్పుచు భక్తితోపాటు ప్రాపంచిక భోగేచ్ఛ యుండుటచే జనసామాన్యమునకు భక్తిమార్గము నిర్ణయించెను. భక్తిమార్గములో మొదటిమెట్టు ద్వైతోపాసన. అందుచే మన మొక దేవతామూర్తిని కల్పించుకొని, అర్చనలోని వివిధ కర్మకలాపముల ననుసరించి దేవతానుగ్రహము సాధించుటకై యత్నింతుము. ఈ అర్చనవలన భగవన్నామమునందు రుచి కలుగగా జపస్థితిలో అడుగు పెట్టుదుము. జపము కొనసాగిన కొలది మనస్సు ధ్యానము వైపున కాకృష్టమగును. ధ్యానాభ్యాసమువలన పరమ గమ్యమును చేరగలము.

ఇక జప మనగా నేమి? మంత్రోచ్చారణమే జపము, మంత్ర మనగా నేమి? మనస్సును బాహ్యవస్తువుల నుండి మరల్చి భగవత్సా

దారవిందములవైపు చేర్చునది మంత్రము. మంత్ర జపము వలన బాహ్యప్రపంచమునుండి వెను దిరిగి మనస్సు భగవత్పాదముల యందు మరలు గొనుటచే, మనము ఆధ్యాత్మికముగా పురోగమింతుము.

యోగశాస్త్రములో పతంజలి మహర్షి అష్టాంగయోగమును ప్రతిపాదించి, సమాధిని చరమ స్థితిగా పేర్కొని యున్నారు. ఈ స్థితి ప్రణిధానము వలన గూడ సుసాధ్యమని, ఈశ్వరునకు ప్రతీకమగు ప్రణవమును జపించుటచే సమాధి కలుగునని వక్కాణించి యున్నారు. ఈశ్వరునకు బీజమంత్రము ప్రణవమైనట్లే ఈశ్వరుని ఖండాంశలగు శివ, నారాయణ, దుర్గ మొద లగు దేవతామూర్తులకు కూడ ప్రత్యేక బీజ మంత్రములు కలవు. ఈ దేవతామూర్తులు కూడ ఈశ్వరుని పూర్ణావిర్భావములే. ఈ బీజ మంత్రములు ఆయా దేవతలను ఆవిర్భవింప చేయగల శక్త్యాత్మకము లగుటవలన, ఆయా దేవతామూర్తుల నామములలో ఈ బీజమంత్ర ములను చేర్చి జపించుట వలన మనలో ఆధ్యా త్మిక శక్తులు ఉత్పాదితములై ఆయా దేవతా రూపసాక్షాత్కారము వైపునకు మనలను జేర్చుచున్నవి. ఆవగింజంత పరిణామము గల మఱ్ఱివిత్తనములో మఱ్ఱివృక్షమంతయు అంత ర్గతముగా నున్నట్లే చిన్నదగు బీజమంత్రము నందు దేవత నావిర్భవించు శక్తి యిమిడి యున్నది. భూమిని పదునుచేసి, తోటమాలి దానిలో విత్తనమునుంచి, నీరుపోసి, ఎరువు వేసి, గొడ్డుగోదములనుండి కాపాడినచో ఆ చిన్న విత్తనము, తోటమాలి సహాయము, భౌతిక ప్రకృతుల కలయికవలన, సువిశాల మహావట వృక్షమై విజృంభించు చున్నట్లు, మనము దేవతా బీజమంత్రమును జపించుటవలన మన సాధన, బీజమంత్రములో స్వతఃసిద్ధముగా గల దేవతాసాక్షాత్కారము చేయు శక్తి మేళ వించి, దైవమును మనకు సాక్షాత్కరింప చేయును.

మాతృదేవి (శ్రీ శారదామాయి) 'జపము వలననే సిద్ధి కలుగును' అని చెప్పియున్నది. కాని జపధ్యానములను అభ్యసింప నుపక్ర మించిన వారికి మనోనిగ్రహము కఠిన సమస్య అనిపించును. అర్జునునివంటి యోధాగ్రేసరుడు కూడ మనోనిగ్రహము సుకుమ్కరమని కృష్ణ పరమాత్మతో చెప్పినప్పుడు ఆయన ఒప్పుకొన లేదు. "అర్జునా! మనోనిగ్రహము కష్టమే కాని, అది అభ్యాసవైరాగ్యములచే సాధ్యము" అని బదులు చెప్పెను.

యోగసూత్రములలోకూడ 'అభ్యాసవైరా గ్యాభ్యాం తన్నిరోధః' అని చెప్పబడినది. దీనినే కృష్ణుడు గీతలో "అభ్యాసేన తు కౌంతేయ వైరాగ్యేణ చ గృహ్యతే" అని వక్కాణిం చెను. ఈ అభ్యాస వైరాగ్యముల రెంటిమూల మననే మనోనిగ్రహము సుసాధ్యము.

అభ్యాస మనగా నేమి? అభ్యాసమనగా నిరంతర ప్రయత్నము. ఒక నిర్ణీతకాలమున ప్రతినిత్యము మనము జపధ్యానముల నభ్యసింప వలెను. ధ్యానించు దేవతామూర్తినుండి చలించి బయటకు పోయిన మనస్సును, బలాత్కార ముగా వెనుకకు లాగి ధ్యానవస్తువుపై నిలుప వలెను. అది ఎప్పుడెప్పుడు బయటకు పోవునో అప్పుడంతయు ఇట్లు చేయవలెను. ఇది అటు నిటు బలముతో నీడ్చు ఆటవంటిది. ఇట్లు చేయుగా చేయుగా మనస్సు చల్లబడి నెమ్మదిగా స్వాధీన మగును. తాను ఏమరుపాటులో నున్న ప్పుడు పిల్లవాడు పుస్తకములను వదలి ఆటలకు పోయినప్పుడు, ఉపాధ్యాయుడు నెమ్మదిగా వాని చేయిపట్టుకొని పుస్తకము దగ్గరకు తెచ్చి చది

వించినట్లు, మనము కూడ మన మనస్సుతో ప్రవర్తింపవలసి యున్నది.

ఇక వైరాగ్య మనగా నేమి? ప్రాపంచిక విషయములయందు ఆశ లేకుండుట వైరాగ్యము. ప్రాపంచిక విషయములయందు వికారము తగ్గినచో కోరికలు అదుపులోనికి వచ్చును. కోరికలు నిగ్రహింపబడినచో మనస్సు చల్లబడి స్వాధీనమగును. మనస్సునకు సంచలనము కల్గించునవి కోరికలే.

గాలివీచుటచే అలలు లేచుచున్న సరోవరపు ఉపరితలముపై చంద్రబింబము ప్రతిఫలింపదు. నీరు మురికిగా నున్నను గోచరింపదు. అట్లుగాక వాయుసంచలనము లేక ప్రశాంతముగా నున్న నిర్మలోదకములో చంద్రబింబము విస్పష్టముగా గోచరించును. అదేవిధముగా కోరికలను అలలచే సంక్షోభము చెందిన మానససరోవరములో దైవదర్శనము గాదు. కాని మనస్సు నిర్మలమై, కోరికలు లేక నిశ్చలమై యున్నచో అట్టి పవిత్ర, ప్రశాంత, నిర్మలమగు మనస్సునందు పరమాత్మ ప్రతిఫలించి విస్పష్టముగా సాక్షాత్కరించును.

ఇట్టి మానసిక స్థితి సులభముగా లభ్యమగునది గాదు. అది 'దీర్ఘ కాల నైరంతర్య అభ్యాస' ఫలము. అనగా ఎన్నో సంవత్సరములు విడువకుండ ధ్యాన మభ్యసించినచో మనస్సు కొంత వరకు స్వాధీన మగును. గీతలో కూడ ఈ యోగము 'అనిర్విణ్ణ చేతసా' అనగా తొట్రుపాటు పడని, విచారగ్రస్తమై క్రుంగిపోని మనస్సునకు మాత్రమే లభ్యమగును. కావున, అనేక మాసములు, కాదు, అనేక సంవత్సరములు— బహుశః జీవితాంతము వరకో లేక కొన్ని జన్మల కాలమో — ఈ అభ్యాసము సాగించవలయును. వేరొక గతి లేదు. నిరంతర సాధన సాగించియే తీరవలయును.

మాతృదేవిని సమీపించి మా మానసిక స్థితిని గూర్చి చెప్పుకొనినప్పుడు "నాయనా! ఋషులు, మునులు జీవితముల పర్యంతము కఠినసాధనలు చేసి సాధించిన స్థితి, నీవు క్షణములో లభించునని కోరుచున్నావా? బిడ్డా! అది సాధ్యమగు విషయమా?" ఇట్లు చెప్పి మరల ధైర్యము గొల్పుటకై "శ్రీ రామకృష్ణుని అవతరణతో సాధన సుసాధ్యమైనది. మానవులు కొలదిగా సాధన చేసినచో గమ్యమును పొందగలరు" అనెను.

ఆధ్యాత్మిక జీవితము, ప్రారంభములో చాల వెగటుగ నుండును. అభ్యాసము చేయుట కిష్టముండదు. ఏవో సాకులుచెప్పి తప్పించుకొన చూతుము. ఆసనముపై కూర్చుండి కళ్లు మూసికొనగానే భగవద్దర్శనము అగునని ఆశింతుము. అనేకులు అట్లే తలంతురు. కాని ఒకటి రెండు సంవత్సరముల వరకు మనకు గోచరించునది చీకటి మాత్రమే. అందుచే ప్రారంభమున నిరాశ, నిస్పృహా చెందుదుము. కామెర్ల వ్యాధిగ్రస్తునకు అన్ని వస్తువులు చేదుగా నుండును. చివరకు ఆ వ్యాధికి ఔషధమగు కలకండ గూడ చేదుగ తోచును. కాని పట్టుదలతో తినుచుండినచో, వ్యాధి తగ్గిన కొలది, దాని మాధుర్యము అనుభవ మగును. అదేవిధముగా ప్రాపంచికత యను కామెర్ల వ్యాధిపీడితునకు, దాని ఔషధమగు జపధ్యానములు కూడ వెగటుగా తోచ సేవించుట కష్టమగును. కాని పట్టుదలతో జపధ్యానములు సాగించుచూ రాగా ప్రాపంచికత దూరమై వానియందు మాధుర్యము గోచరించి ఆ జపధ్యానమధురాస్వాదనను విడువలేని స్థితి గలుగును. కాఫీ, టీ మొదలగు పానీయములకు అలవడినవారు, ఉదయమే వానిని సేవించకుండ ఏపనియు చేయలేనట్లు,

మనము ప్రభాతమున భగవన్నామామృతమును గ్రోలకుండ ఏమియు చేయజాలము.

దీనికి శ్రీరామకృష్ణుడు ఒక ఉదాహరణ నిచ్చెను. జన్మతః వ్యవసాయదారుడుగా జన్మించినవాడు, కొన్ని సంవత్సరములు అనావృష్టి సంభవించినను వ్యవసాయము విడువడు. కాని, ఆసామాషిగానో లేక వేరొక వ్యాసంగముగానో వ్యవసాయ మారంభించినవారు, ఒకటిరెండు సంవత్సరములు వానలు లేనిచో ఆ కృషినుండి విరమింతురు. మొదటి రకము వ్యవసాయదారుడు, విడువని తన ప్రయత్నమువలన, కాలక్రమమున అధిక ఫలసాయము పొందునట్లు, నిజమైన భగవద్భక్తులు ప్రారంభములోనే అనుభూతులు కలుగకున్నను, ఆధ్యాత్మిక సాధన సాగించుచు, చివరకు ప్రతిఫలము పొందుదురు. అదేవిధముగా మనము నిత్యము జపధ్యానములను సాగించవలయును.

మన శరీరము, మనస్సు స్వస్థతగా నుండవలయునని శరీర విషయములో అత్యంత జాగ్రత్త వహింతుము. మంచి ఆహారమిచ్చి పోషింతుము. దేనికొరకు? ఆహారమివ్వనిచో శరీరము బలహీనమగునని, వ్యాధులపాలై మంచము పట్టునని మనకు తెలియును. అందుకే మనము అనేకములగు ఇబ్బందులలో చిక్కుకొన్నప్పుడుగాని, పని ఒత్తిడిలో తీరిక లేకపోయినప్పుడుగాని, ప్రయాణములో వీలు కలుగనప్పుడుగాని ఏదో అంగడి ప్రక్కన నిలబడియైనను ఏదో ఆహారము తీసికొని శరీరమును ఆరోగ్యముగాను, బలిష్టముగాను ఉంచుకొందుము. అదేవిధముగా మనస్సునకు కూడ ఆహారము అవసరము. జపధ్యానములే దానికి ఆహారము. ఆ ఆహారమివ్వనిచో మనస్సు దుర్బలమై రోగపూరితమగును. ప్రస్తుతము మన మనస్సు రోగగ్రస్తముగానే యున్నది. కాని అది జబ్బుగా నున్నదను విషయమే మనకు తెలియదు. కారణము? ఆరోగ్యవంతమైన మనస్సు మనకెన్నడు అనుభవములో లేదు. కావుననే మన ప్రస్తుత మానసిక స్థితి బాగున్నదనుకొందుము. అది యథార్థము గాదు. అసూయ, ద్వేషము అను అనేక వ్యాధులకు నిలయమై యున్నది. అందుచే దానికి జపధ్యానములను ఔషధసేవ చేయవలెను.

జపధ్యానములు చేయుటకు మనము చెప్పు మరొక అటంకము సమయము లేదని. అది సమర్థనీయమైన వాదము గాదు. అన్నిపనులు చేయుటకు మనకు తీరికయుండునుగాని జపధ్యానములు చేయుటకు తీరిక యుండదు. మనము మన మానసిక స్థితిని గ్రహించి, జపధ్యానముల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించితిమేని యిట్లు చెప్పము. గీతలో శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అర్జునునకు బోధించుచు "తస్మాత్ సర్వేషు కాలేషు మామనుస్మర యుధ్యచ" అని చెప్పెను. అనగా ఎల్లప్పుడు నన్ను తలచుచుండుము. యుద్ధము కూడ చేయుము." 'ఎల్లప్పుడు తలంచుట' యనగా మన దైనందిన విధులను విస్మరింపమని అర్థము గాదు. అర్జునుడు సేనానాయకుడు, యుద్ధోన్ముఖుడు, ఘోరరణ మొనర్పవలసినవాడు. అట్టివానికికూడ, భగవంతు నెల్లప్పుడు తలంచుట, తోడ్తోడనే యుద్ధము చేయుట, సాధ్యమని కృష్ణుడు భావించియుండగా దానితో పోల్చినచో మనకు గృహకృత్యములు నెరవేర్చుచు జపధ్యానములు సాగించుట అత్యంత సులభసాధ్యములు. కావున విడువకుండ విధికృత్యములతోపాటు సాధనకూడ సాగించుట అవసరము.

ఈ జీవితములో మనకు ఎప్పుడూ చేయవలసినదేదో యుండనేయుండును. మనము సహజముగా ఈ పని ముగించినతర్వాత

ఆధ్యాత్మికసాధన చేయవచ్చునని తలంతుము. అట్లెన్నటికిని సంభవింపదు. ఒకపని వెనుక మరొకటి సంసిద్ధముగానే యుండును. దాని వెనుక నింకొకటి. ఆ పనులు ముగిసిన తర్వాత సాధన చేయదలచినచో మనము సాధన చేయనే చేయలేము. సముద్రతీరమున కూరుచుండినవాడు 'ఈ అలలు సమసిపోయిన తర్వాత స్నానముచేయుదును' అని తలంచుచున్నచో అలలు ఆగుటగాని వాడు స్నానము చేయుటగాని సంభవింపదు. కాని రెండు అలల మధ్య మునక వేసినవాడు ఏవిధముగా స్నానము చేయుచున్నాడో, అదేవిధముగా మన విధికృత్యముల మధ్యనే భగవన్నామస్మరణ చేయవలయును. అప్పుడే మనము క్రమసాధన చేసినవారమగుచున్నాము. అట్లుగాక వాయిదా వేయసాగితిమేని జపధ్యానములొనర్చుట కష్టసాధ్యమగుట మాత్రమేగాక, అసాధ్యము కూడ అగుచున్నది.

చివరగా శ్రీరామకృష్ణుని అభయ వాక్యమును జ్ఞప్తిచేయుచున్నాను. "భగవంతుని వైపునకు ఒక్క ముందడుగు వేసితిమేని ఆయన పది అడుగులు మనదాపునకు వచ్చును." కావున మనము కొలది ప్రయత్నము చేసితిమేని సాయపడుటకు ఆయన మనవద్దకు వచ్చును. ఈ అభయ వాక్కులతోపాటు శారదాదేవి యిచ్చిన అభయముకూడ గలదు. "శ్రీరామకృష్ణుని అవతరణతో ఆయన అనుగ్రహముచే ఆధ్యాత్మిక సాక్షాత్కారము సుకరమైనది. మనము కొలదిసాధన చేసితిమేని జీవిత పరమావధిని చేరగలము."

శ్రీ శారదారామకృష్ణుల యీ అభయ వాక్కులు, మనలను ఉత్సాహపరచుటకు తగియున్నవి. ఈనాడు పైన ఉదహరించిన కష్టములు ఆధ్యాత్మికమార్గములో ఎన్నియున్నను, ఈ రెండు అభయవాక్కులు మన ఈ జీవితములోనే దైవసాక్షాత్కారము బడయుటకు చేయు ప్రయత్నములో తగిన శక్తిని ప్రసాదించును. శ్రీ శారదారామకృష్ణుల అనుగ్రహమున ఈ శరీర పతనాత్పూర్వమే, ఈ జీవితములోనే, మనము సత్యమును లేక భగవంతుని సాక్షాత్కారమును పొందగలమని ఆశించుచున్నాను. వారిరువురి అనుగ్రహము మనపై ప్రసరించుగాక యని వారిరువురిని ప్రగాఢముగా ప్రార్థించుచున్నాను.

సుఖము - శాంతి

వర్తమాన ప్రపంచమునకు శ్రీరామకృష్ణ దొసగు సందేశ మేమన: "సిద్ధాంతములు మతవాదములు సంప్రదాయములు ఉపాసనా మందిరములు దేవాలయములు మున్నగు వానిని గురించి భావింపకుము; మనుష్యహృదయమున దీపించుచున్న ఆత్మవస్తువుతో సరిపోల్చి చూచిన యెడల ఇవి ఎందులకును కొఱగావు. ఈ ఆత్మ వస్తువే ఆధ్యాత్మికశక్తి. ఈశక్తి ఎంతగ అభివృద్ధినందిన, మనుష్యునియందు జగన్మంగళకర మగు శక్తి అంతగ అభివృద్ధి గాంచును. మొదట ఈ శక్తిని సముపార్జింపుము, దీనినే పొంద ప్రయత్నింపుము. ఇతర ధర్మములను నిందింపకుము. ప్రతిమతమునను ప్రతిసిద్ధాంతమునను ఏదియో కొంత మంచియుండును. ధర్మము మాటలలోను సంప్రదాయములలోను దాగియుండదని నీ జీవయాత్రవలన ప్రదర్శింపుము. సాక్షాత్కారానుభవమును పొందినవారే సత్యమును గ్రహింపగలరు. ఆధ్యాత్మికశక్తిని సముపార్జించినవారే ఇతరులకు దానిని అనుగ్రహింపగలరు; ఇట్టివారే జగద్గురు పట్టమున కభిషిక్తులగుదురు. జ్ఞానజ్యోతిని ప్రసాదించు శక్తికేంద్రములు వీరే." ఇట్టి సిద్ధపురుషు లేదేశమున నెంతగ జన్మించుచుందురో ఆ దేశమున కంతగ అభ్యుదయ నిశ్శ్రేయసములు చేకూరగలవు. ఇట్టి ఆత్మవేత్త లేదేశమున కలికమునకైన లభింపకుందురో, ఆ దేశము యొక్క వినాశ మవశ్యంభావ్యము. దాని నెవ్వరును ఉద్ధరింపజాలరు.

—శ్రీవివేకానందస్వామి.

సకలజీవులును సుఖమును శాంతిని నిరంతరాయముగ ననుభవింపవలెనను కోరికతో సర్వకాలములందును ప్రయత్నించుచుండును. ఐనను ప్రపంచమున సుఖశాంతులు లేకపోవుట ఏల? సుఖశాంతులని భ్రమించి జీవులు తదితరములకై దేవులాడుటవలననే యని తోచును.

మానవుడు మానసిక పరిణతినందని కాలమునందు ఇతరజంతువులవలెనే తన శారీరకసుఖమే సుఖమనియు దానిని సాధింపగలుగు పరిస్థితియే శాంతి యనియు భావించెను. జంతువులవలెనే తన సుఖమును సాధించుటకొఱకు ఇతరుల సుఖమునేమాత్రమును లక్ష్యపెట్టలేదు. కొంత కొంత బుద్ధివికాసము కలుగునప్పటికి తన సుఖము తన సన్నిహితుల సుఖముపై నాధారపడియున్నదనియు వారి సుఖమే తన సుఖమనియు మానవుడు భావింపసాగెను. ఇదియే సంసారజీవనము. మానవుడు తన భార్యాపుత్రుల సుఖమునకై తన సుఖమును వదలుకొనవలెననియు వారి సుఖమే తన సుఖమనియు గ్రహించి అట్లే నడచుకొనసాగెను. వారి సుఖమును సాధించుటకై ఇతర సంసారముల సుఖమును అతడు నిస్సంశయముగ భగ్నము చేయగలిగెను. గమనింపగా మానవుడు తన సుఖమును మాత్రమే చూచికొనినపుడు అతని స్వార్థము తన వరకే పరిమితమై యుండెననియు అందువలన అట్టి స్వార్థతీవ్రతయు గణనీయము కాకుండిన దనియు తోచును.

మానవుడు తన సంసార సుఖమును సాధింప ప్రారంభించినప్పటినుండి స్వార్థము తననుండి విస్తృతమై తన సంసారమును కూడ కలుపుకొనినది. తన సుఖమును గూర్చియేగాక తన వారి సుఖ

మును కూర్చియు అతడు పాటుపడసాగెను. ఇట్లు స్వార్థము విస్తృతమైనట్లే స్వార్థతీవ్రతయు పెరిగినది. ఎట్లైనను తనవారిని సుఖంపజేయుటకు ఇతరు లెంతటి కష్టములపాలైనను అతడు వానిని లక్ష్యపెట్టలేదు. బుద్ధి మరికొంత వికసించు నప్పటికి తన సంసారపు సుఖశాంతులు తనతో నివసించు ఇతర సంసారముల సుఖశాంతులతో అవినాభావ సంబంధము కలిగియున్నవని మానవుడు గమనించెను. సంఘము సమాజము అను వాని అస్తిత్వమును అంగీకరించెను. సంఘపు సుఖశాంతులపైనే తన, తన సంసారపు సుఖశాంతులు ఆధారపడి యున్నవని గుర్తించెను. సంఘము సుఖశాంతులతో పరిఢవిల్లిననే తనకును సుఖము శాంతి అను భావము అతని హృదయమునందు నెలకొనెను. ఇప్పుడు మానవుని స్వార్థము మరింత విస్తృతమైనది. సంఘస్వార్థమునకై అతడు తనవ్యక్తిగత స్వార్థమును బలిచేయును. ఇట్టి విస్తృతస్వార్థము ఇతర సంఘముల సుఖశాంతులను నిరాకరించును. ఇతర సంఘములను వాని సుఖశాంతులను నిర్మూలించియైనను వాని సర్వనాశమును సాధించియైనను తన స్వార్థమును తన సంసార స్వార్థమును తన సంఘస్వార్థమును సాధింపవలెనను కోరిక తీవ్రతరమగును. సంఘస్వార్థముతో పాటు ఇతర సంఘములతోడి వైరమును అట్లే అభివృద్ధినందెను. స్వార్థమును కోరగనే పరార్థములతోడి వైరము మొదలగును కదా!

మానవుని బుద్ధివికాసము ఇంకను పెంపొందినది. ఇప్పుడు సంఘస్వార్థమునే కాక మానవుడు దేశస్వార్థమును సాధింపజూచును. ఇతర దేశములతోడి వైరమును పెంచుకొనును. ఇతర దేశముల నణగద్రొక్కి తనదేశమును నిత్యకల్యాణము పచ్చతోరణముగ చేయ నాలోచించును.

ఇట్లు స్వార్థముతో సుఖశాంతులను కోరిన యెడల వైరమే పెరుగుచుండును. ఇక శాశ్వతము అప్రత్యవాయము అగు సుఖమును శాంతిని సాధించు మార్గమే లేదా?

అనాదికాలము నుండియు అట్టి మార్గమును కూడ మానవుడు అవలంబించుచు నేయున్నాడు. అదియే ప్రపత్తి. ఏ శక్తివలన ఈ ప్రపంచము ఇంత నియమబద్ధముగ నడచుచున్నది? అసంఖ్యాకములైన ఈ నక్షత్రములు ఏశక్తియాధారముగ తమతమ స్థానములు తప్పకున్నవి? ఏ శక్తియాధారముగ పరస్పరవైరముతో మెలగు ప్రాణిసమూహములు సైతము ఏకకాలముననే వర్ధిల్లుచున్నవి? ఏ శక్తి యాధారముగ నా మనస్సు బుద్ధి ప్రాణములు ప్రవర్తిల్లుచున్నవి? అట్టి ఆ శక్తి నాకు నిరంతర శాంతి నీయరాదా? అని మానవుడు మొదటినుండియు అన్వేషించుచు నేయున్నాడు. ఆ శక్తికే అతడు వివిధములైన పేర్లను పెట్టియు అనేకవిధములైన ఆలయములను కట్టియు ప్రపన్నుడగుచున్నాడు. చివరకు ఆశక్తి ఎల్లయెడలను కలదనియు తనయందే కలదనియు సకలచరాచరములందే కలదనియు తెలియుచున్నాడు.

మానవుడిప్పుడు తన సుఖశాంతులను సర్వవిశ్వముయొక్క సుఖశాంతులలో కనుగొనవలెను. ఎన్ని రకముల ప్రపత్తులు కలిగినను ఎన్ని రకముల స్వార్థములున్నను ఎన్నిరకముల వైరములు కలుగుచున్నను అన్నిటియందును తనయందున్న ఆ శక్తియే ప్రకాశించుచున్నదని గుర్తింపవలెను. తనయందున్న ఇట్టి ఈ శక్తిని గుర్తించుటయే పరిపూర్ణముగ అభివ్యక్తము చేసికొనుటయే తన సుఖమును తనవారి సుఖమును తన సంఘసుఖమును తన దేశ సుఖమును విశ్వశాంతిని ఒనగూర్చును. ఇట్లభివ్యక్తము చేసికొనిన మానవుడే అవతార పురు

షుడుగ కీర్తింపబడుచున్నాడు. అతని వలననే జగన్మాంగళము చేకూరుచున్నది. అతని దేశ మభ్యుదయమును చెందుచున్నది.

మానవులెల్లరు పశువులవలె తమ తమ స్వార్థమును మాత్రమే చూచుకొనిన నాటినుండి ప్రస్తుత కాలపు మానవ సమాజ మెంతయో పురోభివృద్ధి గాంచినది. ఎందరో మహితచరిత్రులు అవతారమూర్తులుగ కీర్తింపబడిరి. విశ్వశ్రేయమును వారు వర్ధిల్లజేయుచునే యుండిరి.

అయినను ప్రస్తుత సమాజమున తన సుఖమునకై తన భార్యాపుత్రుల సుఖమును కూడ బలిచేయు నరరూపపశువులు గలరు. తన సంసారపు సుఖశాంతులకై ఇరుగుపొరుగువారి సుఖశాంతులను లక్ష్యపెట్టని ఆటవికులును గలరు. తన సంఘపు శ్రేయమునకై ఇతరసంఘములను పీడించు సంకుచితమనస్కులును గలరు. తమ దేశాభివృద్ధికై ఇతర దేశములను నేలమట్టము చేయు మానవ బ్రువులును గలరు.

కనుక ఇప్పుడు మనము మన సుఖశాంతులను సాధించుట ఎట్లు? సకలచరాచరము లందును ప్రకటితమగుచు విశేషముగ మానవులందు ప్రకటితమగుచున్న ఆ విశ్వవ్యాప్త శక్తిని సంపూర్ణముగ నభివ్యక్తము చేసికొని మనము ప్రతియొక్కరము దేశసౌభాగ్యమునకు జగన్మాంగళ్యమునకు కారణభూతుల మగు ప్రయత్నము వలననే కదా? అట్లాశక్తి నభివ్యక్తము చేసికొను మార్గమును తన జీవితమునందే జీవించి చూపి శ్రీ వివేకానందాదులచే జీవింప జేసి జగన్మంగళకారకుడైన శ్రీరామకృష్ణుల యనుగ్రహము గలుగ, మనము దాని నేల సాధింపలేము?

భక్తిరత్నావళి

మూలము :
శ్రీ విష్ణుపురి

వ్యాఖ్యాత :
విష్ణుచిత్తుడు

(ప్రథమ విరచనము)

47-48

పురుషోత్తముడగు నారాయణునికై అన్యదేవతాపూజల నుపేక్షించిన భక్తులు వారి యాగ్రహమునకు వెఱవరని రుద్రుడు స్పష్టము చేయుచున్నాడు.

నారాయణ పరాః సర్వేన కుతశ్చన బిభ్యతి
స్వర్గాపవర్గ నరకే ష్వపి తుల్యార్థ దర్శనః
వాసుదేవే భగవతి భక్తి ముద్వహతాం నృణాం
జ్ఞాన వైరాగ్య వీర్యాణాం నేహ కశ్చి ద్వ్యపాశ్రయః. (6-17-28,31)

నారాయణాశ్రితులకు భయకారణమనునది లేదు. సర్వదేశములందును సర్వావస్థలయందును నారాయణునే గనుటచేత స్వర్గనరకములను మోక్షమును వారు సమదృష్టితో జూతురు.

వాసుదేవునియందు ప్రేమార్ద్రమగు భక్తికలుగువారికి జ్ఞానవైరాగ్య జనితమగు బలము పెంపున నితరుల యాశ్రయ మనావశ్యకము గదా!

49-50

అట్లగుచో నెల్లరును విష్ణుభక్తులు కాకుండుటకు కారణమేమని ప్రహ్లాదుడు వివరించుచున్నాడు.

మతిర్న కృష్ణే పరతః స్వతోవా మిథోభి పద్యేత గృహవ్రతానామ్
అదాన్త గోభిర్విశతాం తమిస్రం పునః పునశ్చర్విత చర్వణానామ్
నతే విదుః స్వార్థగతిం హి విష్ణుం దురాశయాయే బహిరర్థమానినః
అంధా యథాంధై రుపనీయ మానా వాగీశ తన్త్యా ముురుదమ్నిబద్ధాః. (7-5-30,31)

నిగ్రహములేక ఇంద్రియములకు వశులై నరకప్రాయమగు నజ్ఞానమునబడి ప్రాపంచికులగు మానవులు చర్విత చర్వణముగా విషయసుఖముల ననుభవించుచు జన్మపరంపరల బొందుదురు. విషయాసక్తులగు నిట్టి మానవులందు భగవద్భక్తి స్వయముగా గాని ఇతరుల బోధవలనగాని జనింపదు. (తమ యట్టి లౌకికుల సాంగత్యము నే కోరుట చేత భక్త్యుత్పాదకమగు భక్తజన సంసర్గము వీరికి లభింపదనుట.)

ఇంద్రియ సుఖములయందలి ఆసక్తిచే వంచితులై, అట్టి సుఖములయందు విరక్తులైన వారు తప్ప హరి నెఱుగలేరని తెలియక, వీరు తమ జీవితపరమార్థమును తమయందే బడయ గోరుదురు. తుల్యబుద్ధులగు వైదికగురువులచే బోధింపబడి సుఖదాయకములగు వైదికకర్మలందే నిబద్ధులైన వీరు గ్రుడ్డివాండ్రు దారి చూపగా నడచు గ్రుడ్డివారిని బోలుదురు.

51

కనుక మానవుడు బాల్యమునందే భక్తజీవనము నవలంబింపవలెనని ప్రహ్లాదుడు ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

కౌమార ఆచరే త్ప్రాజ్ఞో ధర్మాన్ భాగవతానిహ
దుర్లభం మానుషం జన్మ తద ప్యధ్రువ మర్థదమ్. (7-6-1)

ధీమంతులు బాల్యమునుండియే భక్తి నలవరచుకొనవలెను. మోక్షసాధనమగు మానవజన్మము దుర్లభము. జీవనపరిమితియో, స్వల్పము. అదియు నస్థిరము. (దీపముండగనే ఇల్లు చక్కబెట్టుకొనవలెననుట.)

ఆధ్యాత్మిక జీవనము

ఆధ్యాత్మికానుభవము ఆధ్యాత్మికసాధనల వలననే తప్ప సాధ్యము కాదు. ఆధ్యాత్మికసాధనలు కొంతపరిణతి చెందినమనస్సులకే ఉపయోగకరములు అర్థవంతములు అగును. ఈ పరిణతి, బహుకాలము చిత్తశోధనమును నైతికనిష్ఠను అభ్యసించి దేవునిగూర్చి ఆరాటమును పెంపొందించుకొనగలిగినప్పుడే లభించును. ఈ కారణముచేతనే గురుదేవుల యుపదేశములందు వేదాంతగంభీరములైన వచనములే గాక, దైవముపట్ల ఉత్కంఠను ఆసక్తిని పెంచు నైతిక నియమములు సాంఘికజీవనము మరి యితర ప్రాథమికసాధనలు కూడ తటస్థపడుచుండును. ఇట్టి సాధనలు అభ్యసించుటచేతనే దైవము కొరకు మిక్కుటమైన ఉత్కంఠ జనించును.

నియమనిష్ఠలు, పూజాపురస్కారములు, సాంఘిక మతాచారములు, మొదలైనవి ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి ఎంతవరకు దోహదకరములు అనునది సాధకులకు ఎదురగు సర్వసాధారణమైన ప్రశ్న. గురుదేవుల యభిప్రాయములో అవి యన్నియు ధాన్యమునకు పొట్టువలెనే ఆవశ్యకములు. ధాన్యము మొలకెత్తుటకు పొట్టు ఎంతమాత్రమును ఉపయోగింపదు. అయినను మొదటనే పొట్టు లాగివేసినచో ధాన్యము మొలకెత్తు నవకాశమే లేదు కదా! ధాన్యము మొలకెత్తిన పిదప పొట్టు దానంతటదియే రాలిపోవునట్లు విధులు నిషేధములు కూడ, మనస్సు పరిపక్వమైన పిదప, వాటంతటవియే జారిపోవును. నిష్ఠాగరిష్ఠము మాత్రమే అయిన జీవనము ఆధ్యాత్మికజీవనము కాదు. అయినను ప్రారంభదశయందు సాధకుని అది ఎంతో రక్షించును, సహాయపడును కూడ.

మన దేశములో పాటింపబడు కులధర్మములు జాతిధర్మములు వాని నియమములు ఇత్యాదులన్నియు ఆధ్యాత్మికజీవన ప్రారంభదశలో రక్షణకై యుద్దేశింపబడినవే. ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి యేర్పడిన పిదప సాధకుడు ఈ నియమములను సహజముగానే దాటిపోవును. కాని మొదటనే వానిని త్రోసివేసి, గొప్ప తాత్త్వికుని వలె నటించుటవలన నేమియు లాభము లేదు. అట్టివాడు పిందెలోనే మాగవేసిన కాయవలె నుండును.

నియమనిష్ఠలలో పూజ, తీర్థయాత్రలు ప్రముఖస్థానము వహించును. చిత్తైకాగ్రతను సాధించుటకు మొదట రూపములపై ప్రతీకములపై మనస్సును కేంద్రీకరించుట యలవరచుకొనవలెను. వ్రాత నేర్చునప్పుడు పెద్ద యక్షరములతో గదా మొదలుపెట్టుదుము! అంతే గాక నిజమైన భక్తి వృద్ధి యగుకొలది దైవప్రతిమయే దైవసాన్నిధ్యముయొక్క అనుభూతిని స్పష్టముగా కలుగజేయును. అందుచేత ప్రతిమపూజ సాధారణముగా ఆధ్యాత్మిక సాధకులకు తప్పక యవసరము.

తీర్థయాత్రలు హృదయమునందు కొంచెమైనను భక్తి యున్నవారికి మాత్రమే ఉపకరించును. గురుదేవులు సాధారణముగా ఉటంకించునట్లు ఆధ్యాత్మికచింతన ఇక్కడ (మనసులో) ఉండిననే అక్కడ (తీర్థములయందు) లభించును. శ్రద్ధతో తీర్థయాత్రలు చేయదలంచువారికి గురుదేవులు ఇచ్చు మరొక ఉపదేశము : "కడుపార మేసిన యావులు ఒకచోట తీరికగా విశ్రమించి నెమరు వేయును గదా! అట్లే ఒక తీర్థమును దర్శించిన పిదప ఒక ఏకాంతప్రదేశమునందు కూర్చుండి ఆ దివ్యభావములలో లీనమగునట్లు పర్యాలోచన ధ్యానము చేయవలెను. అంతేగాని తీర్థము కనుచాటు కాగానే ప్రాపంచికసుఖములను వెద

కుచు మనసులో నున్న దివ్య భావములను తరిమివేయరాదు.''

గురుదేవులు యోగసిద్ధులనెడు వలను గూర్చి సాధకులను మరియు హెచ్చరించుచుండిరి. యోగసిద్ధులకై మనసు పడువారు అచ్చటనే చిక్కుకొనిపోయి అంతకంటె ఉన్నతమైన ఆధ్యాత్మికస్థాయిని సాధింపలేరు. మరియు యోగసిద్ధులు నిస్సారమైనవి. ఒకడు 14 సం॥ సాధన చేసి నీటిపై నడచు శక్తిని సాధించెను. పడవవానికై నాలుగు కాసుల వ్యయముతో పోవు పనికి 14 సం॥ మానవజీవితము ప్రయత్నము ఖర్చు! యోగసిద్ధులు ప్రమాదకరములు కూడ. ఆత్మనిగ్రహము చాలినంత లేనివారు వానిని తప్పక దురుపయోగము చేసి భ్రష్టులగుదురు. గురుదేవులు తామెత్తు ప్రభావముతో అదృశ్య శక్తిని పొందిన యొకనిని గూర్చి చెప్పుచుండురు. పిదప నతడు కామాసక్తుడై పతితుడయ్యెను.

అదిగాక ఆధ్యాత్మికసాధకుడు యోగసిద్ధులకై ప్రాకులాడుట బుద్ధిలేనితనము గదా. గుమ్మడికాయ కోరుటకై ఎవడు చక్రవర్తిదర్శనము చేయును!

అధ్యాత్మమార్గములో మరియొక యవరోధము మతదురభిమానము సంకుచితత్వమును. మతదురభిమానము మిక్కిలి గ్రుడ్డిది. కుక్కకము తన యజమానిని ఏ వేషమందైనను గుర్తించును. కాని మతదురభిమాని దేవుని తన మతపు వేషభాషలలో తప్ప వేరెచ్చటను గుర్తింపజాలడు. అల్లా దైవము విష్ణువు ఏ పేరైననేమి, అన్ని మతములును సచ్చిదానందమునే ఉద్దేశించును. ప్రతి మతమును దేవుని యొద్దకు దారియే. నదియొడ్డున అన్ని రేవులును ఒకే నీటికి దారితీయును గదా! వేరువేరు దేశకాలములందు వేరువేరు మతములకు మతబోధకులకు జీవము పోయునది ఒక దైవమే. మతదురభిమానమునకు కారణమే మనగా, దైవతత్త్వమును గూర్చిన మిడిమిడి జ్ఞానము. కాబట్టి అధ్యాత్మసాధకుడు వాని తత్త్వమును గూర్చి కీచులాడక అన్ని మతములను గౌరవించుచు, తన మార్గమును వదలకయుండుటయే సరియైన పద్ధతి. గురుదేవులు చెప్పునట్లు ఉమ్మడి కుటుంబములోని కోడలు అత్తమామలను బావమరదులను గౌరవించుచున్నను తన భర్తపట్ల ప్రత్యేకమైన యభిమానమును గౌరవమును పాటించును గదా. కనుక ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు తన మతము ఇష్టదైవము పట్ల అచంచలమైన భక్తిశ్రద్ధలు గలిగి యుండవలెను. అంతియగాక, ఇతరమతములను నిరసించుటయు పనికిరాదు.

దానధర్మములు చేయుట ఆధ్యాత్మిక జీవనమునకు దోహదము చేయును. పాత్రత నెరిగి చేసినచో మరియు శ్రేష్ఠము. కాని ఇట్టి ధర్మకార్యమును అహంకారముతో గాని 'దయగారి పోవు'చు గాని చేయరాదు. ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు హీనాతిహీనునియందును దైవమే యున్నాడని జ్ఞప్తియందుంచుకోవలెను. అందుచేత ఎవరికి ఏవిధమైన సేవయు సహాకారమును చేసినను అట్టిది తగు వినయముతోను పుచ్చుకొనువానియందు ఈశ్వరభావముతోను చేయవలెను. సాధకుడు సహనమును అలవరచుకోవలెను. అందుకు కమ్మరివాని దాగలియే యాదర్శము. సమ్మెటలతో ఎంత మొత్తినను అది కదలక మెదలక యుండును గదా! మరియు నతడు మితభాషిత్వము నలవరచుకోవలెను. తన నమ్మకములను అభిప్రాయములను తనవరకే పరిమితము చేసికోవలెను. తన సాధనలను ఎవ

రును చూడకుండునట్లు గోప్యముగా చేయవలెను.

సాధకుడు అహంభావమును దర్పమును పూర్తిగా వదలవలెను. వినయము, అణకువయే నిజమైన జ్ఞానమునకు చిహ్నములు. విరుగ గాసిన చెట్టు వంగి నేలను తాకుచుండును గదా! అట్లే నిజముగా ఆధ్యాత్మిక సాధనను చేయువాడు అణగియుండును. సాధువై యుండును. అట్లని వినయము పేరిట ఆత్మాభిమానము ఆత్మగౌరవమును వదలుకొనరాదు. తన్ను కించపరచుకొను వినయము వినయమే కాదు. అట్లే ఆత్మ యొక్క దివ్యత్వమును ప్రకటించు 'గర్వము' గర్వమే కాదు.

నిజమైన సాధకుడు కల్మషములేని మనస్సు కలిగియుండవలెను. అప్పుడే ఆధ్యాత్మిక సాధనలు బాగుగా దున్నిన పొలమునందు నాటిన గింజలవలె ఫలవంతము లగును. దీక్షతో వ్రత నియమములను పాటించుట వలననే సాధకునకు చిత్తశుద్ధి లభించును. చిత్తశుద్ధి కలిగిన వారికే దైవసాక్షాత్కారము సాధ్యపడును. ఈ విషయముపట్ల గురుదేవు లిట్లు హెచ్చరించెడివారు. "మీరు భక్తులు, నిష్కల్మషులుగా నుండవలెను. అట్లని బుద్ధిమాంద్యమును అభ్యసింపరాదు."

సాధకుడు తన కుటుంబముపట్ల ఉదాసీనతనుగాని అజాగ్రత్తనుగాని చూపరాదు. దేవతలకు ఋషులకు సంఘమునకేగాక తలిదండ్రులకు భార్యకు బిడ్డలకు కూడ మానవుడు ఋణపడి యుండును. మిక్కిలి ముఖ్యమైనది తలిదండ్రుల ఋణము. వారు సంతోషించిననే గాని ఏ భక్తిసాధనయును ఉపయోగకరము కాజాలదు. శ్రీ చైతన్యమహాప్రభువుకూడ తాను సన్న్యాసము పుచ్చుకొనుటవలన తన తల్లి బాధపడకుండునట్లు జాగ్రత్తపడినాడు. శ్రీశంకరాచార్యులు తన తల్లి యనుజ్ఞ పొందిగాని సన్న్యసింపలేదు.

తల్లిదండ్రుల జీవితపర్యంతము వారికి శ్రద్ధా భక్తులతో సేవ చేయవలెను. వారు స్వర్గస్థులైన పిదప శక్తికొలది ఉత్తరక్రియలు చేయవలెను. భార్యకు బిడ్డలకు తగిన జీవితావసరములు సమకూర్పవలెను. ఇవి యన్నియు సాధారణసాధకునకు విధాయకములు. సకృతుగా ఎవడైనను దేవునికొరకు తన ప్రాణములనైనను వదలుకొనసిద్ధపడినచో అట్టివానిని భార్యా పుత్రాదులు ఇతరబంధములు ఎట్లును అడ్డగింపలేవు గదా! దేవునియందు మిక్కిలి ఉత్కంఠను పొందినవానికి తల్లి ఎవరు? తండ్రి ఎవరు? మరి భార్య ఎవరు? అతనికి దైవోన్మాదము పూర్తిగా పట్టును. అట్టివానికి బాధ్యతలు లేవు. ఋణములు లేవు. అట్టి స్థితి నందినవాడు ప్రపంచమును పూర్తిగా మరచును. అసలు తన శరీరమునందే ధ్యాసముండదు.

దేహాభిమానమును దానియందు అనురాగమును సాధకుడు తొలగించుకోవలెను. దేహము యొక్క చంచలత, పనికిమాలినతనము స్పష్టముగా కన్నులకు కట్టినట్లు గుర్తింపవలెను. అయినను ఆధ్యాత్మికసాధనమయిన శరీరమును ఉదాసీనతతో పాడుచేయక తగిన జాగరూకతతో సిద్ధముగా నుంచుకొనవలెను. ఆధివ్యాధులు కలిగినచో సహనముతో భరింపవలెను. గృహస్థు ఇంటిబాడుగ చెల్లించినట్లే శరీరమునందుండుటకై ఆత్మ ఆధివ్యాధుల రూపమున బాడుగ చెల్లించును. అదియును గాక కష్టములు మనస్సును శుభ్రపరచును. ఇనుమును బాగుగా కాల్చి సమ్మెటలతో బాదిననే కదా అది ఉక్కు అగును? సాధకుడు కష్ట

నష్టములయందు కాల్చబడి దుఃఖపరంపరలచేత మొత్తబడి నిగ్గుతేలును. పరిశుద్ధమనస్కుడు, వినయశీలియునై దైవసాన్నిధ్యమును అనుభవించుటకు తగిన అర్హతను సంపాదించుకొనును.

నిజమైన సాధకుడు ఇంద్రియములను జయించుటకును, వాని ఆకర్షణల బారినుండి తప్పించుకొనుటకును శాయశక్తులా ప్రయత్నింపవలెను. ఎవడు జీవించునపుడే జడుడో, అనగా ఎవని శరీరమునందు కామక్రోధాదుల యుద్రేకములు శవమునందువలె నిర్మూలింపబడినవో అతడే నిజమైన మనుష్యుడు. ఈ అరిషడ్వర్గములను జయించుటను గూర్చి గురుదేవు లిట్లనిరి: "శారీరకములైన ఉద్రేకములు ఇంద్రియసుఖములపై ప్రసరించినచో అవి శత్రువులవలె నడచుకొనును. కాని వానిని దైవోన్ముఖము చేయగలిగినచో మానవున కవియే ప్రాణమిత్రములు. ఏలన అవి యతనిని దేవునియొద్దకు గొనిపోవును. ప్రాపంచికవిషయము లందలి కామము దైవమునందు గాఢమైన కాంక్షగా మారవలెను. ఇతరులపట్ల కలుగు క్రోధము తనకు ప్రత్యక్షముకాని దేవునిపై త్రిప్పవలెను. ఇట్లే మిగిలినవానిని గూడ చక్కబెట్టవలెను. వీనిని నిర్మూలింపలేము కాని సరియగు దారిలో పెట్టగలము." ఇంకను తగిన ఆత్మనిగ్రహము సాధింపనివారు ఇంద్రియవిషయముల ఆకర్షణలకు ఎంతదూరముగా నున్న నంత మంచిది.

గురుదేవులు మోమోటములేక నొక్కి వక్కాణించు రెండు గుణములు: సత్యము, బ్రహ్మచర్యము (వీర్యధారణము). ఆధ్యాత్మిక సాధనయన సత్యస్వరూపమగు దేవుని వెదకుట. అందుచేత సత్యమునే పలుకుట సర్వథా వ్రతమువలె నవలంబించినగాని ఆధ్యాత్మిక పురోగతి యుండదు. సత్యముద్వారా దైవ సాక్షాత్కారమును పొందవచ్చును. సత్యమే తపస్సు. పరులకు అపకారము చేయనిదైనను కపటవేషమువలన త్రికరణశుద్ధి పాడగును. ఇందుమూలమున క్రమముగా మిథ్యాచారము పెరిగి చివరకు ఎట్టి తప్పులు చేయుటకైనను సంకోచమే లేకపోవును. దాని ఫలితము నిశ్చయముగా ఆధ్యాత్మికపతనమే. ఆధ్యాత్మిక జీవనమునందు సాధింపవలసిన ముఖ్యకార్యమేమన మనోవాక్కాయములచే ఒక్క విధముగానే నడచుకొనుట.

సత్యవ్రతమునకు ఎంతమాత్రమును తీసిపోనిదే బ్రహ్మచర్యమును. వీర్యము నష్టమగుటవలన మనస్సు మకిలపట్టును. శక్తిసామర్థ్యము లు పెదురుగంపలో పోసిన నీటివలె వ్యర్థమగును. కాముకజీవితము గడపువాని మనస్సు దైవధ్యానము చేయు శక్తిని కోల్పోవును. ఏలయన ఇంద్రియలోలుపత్వముచేత మనోదార్ఢ్యము నశించును. ఉన్నతభావముల నధిరోహించుటకు శక్తి చాలదు. ఇందుచేతనే అకుంఠితమైన బ్రహ్మచర్యము అవసరమైన సన్న్యాసము, ఆధ్యాత్మికజీవనమును తీవ్రముగా నభ్యసింపగోరువారికి ఉపదేశింపబడినది. ఇట్టి కష్టమైన సాధన చేయలేనివారికి కూడ, ఆధ్యాత్మికప్రగతిని కోరినచో గృహస్థజీవనమునందు కొంతనిగ్రహము మిక్కిలి యవసరము.

ఈ మానసిక శారీరక సాధన లన్నియు ఆధ్యాత్మికజీవనమునకు గట్టి పునాదుల వంటివి. భక్తిప్రపత్తులు, ప్రార్థన మిక్కిలి యావశ్యకములు. దైవము సాకారమా నిరాకారమా ఇంకొకటియా యని నిర్ధారణ లేదే యని ప్రార్థనచేయు నలవాటును వాయిదా వేయ నక్కరలేదు. దైవస్వరూపమును గూర్చి ఎట్టి నిశ్చయమును లేనివారికి గురుదేవులు ఇట్టి ప్రార్థనను ఉపదేశించెడివారు. "దేవా, నీకు

రూపమున్నదో లేదో నాకు తెలియదు. నీవు ఎట్టివాడవైనను నాపట్ల దయగలిగియుండుము. నాకు గోచరుడవు కమ్ము.'' సంఘమునందున్న దైవమునుగూర్చిన నమ్మకములన్నియు ఊహాగానములని తలచినను, చరాచరప్రపంచమునకంతను సృష్టిస్థితిలయకారణమగు దివ్యశక్తిని గూర్చి నిండుహృదయముతో పరితాపముతో ''దేవా నీ నిజస్వరూపము నాకు తెలియదు. అనుగ్రహించి నీ నిజరూపముతో నాకు సాక్షాత్కరింపుము'' అని ప్రార్థించినచో చాలును. దైవము తన కృపావర్షమును కురిపించును. ఇట్లు భక్తిప్రపత్తులను పెంపొందించుకొనినచో ఆధ్యాత్మిక సాధకునకు భయమే లేదు. దిక్సూచి ముల్లు ఉత్తరదిశను వలె, మనస్సు నిరంతరము దైవమునే చూచుచుండినచో జీవననౌక ఒడిదుడుకులులేక సాగిపోవును.

విశ్వజనీనమతము - కలయా, నిజమా?*

సత్యాన్వేషణ సత్యస్వరూపము ఆశయములుగా గల వ్యవస్థలన్నిటిలో మతవ్యవస్థ యొక్కటియే అవిరామముగా నిశ్శంకముగా తన యాధిపత్యమును వక్కాణించుచున్నది. కొందరాధునిక తత్త్వవేత్తలు మతమునందలి మూలసూత్రములు యథార్థములు కాకపోయినను మానవుల మానసికారోగ్యమునకు మతమావశ్యకమగుటచే మతమును పరిరక్షింపవచ్చునని యభిప్రాయపడుదురు. అయినను, తన సిద్ధాంతమునందలి సత్యము నను మానించుటకంటె మతమునకు వేరొక యవమానము లేనందున మతమునుగురించిన తమ యభిప్రాయములను వారు స్పష్టముగా చెప్ప సంకోచింతురు.

మతవాదు లెంత తీవ్రముగా దృఢనమ్మకముతో ఘోషించుచున్నను ప్రపంచమునందలి ప్రముఖులైన యాలోచనాపరులు పెక్కురు మతముయొక్క సత్యస్వరూపము నొక ముఖ్యాంశముగా చర్చించుట కట్టి యుత్సాహమును చూపలేదు. సాధారణముగా సత్యమగు విషయమునకుండు లక్షణములను వివిధమత సిద్ధాంతములు సర్వదా భగ్నము చేయుచుండుటవలన మతము సత్యస్వరూపము కాజాలదని వారి యభిప్రాయము. శాస్త్రముతో మతమును పోల్చిచూచినచో నీ విషయము స్పష్టమగునని వారందురు.

సత్యమున కితర సాంకేతిక నిర్వచనము లెట్లున్నను సాధారణదృష్టికి అది స్పష్టముగా కన్పించుచు తప్పనిసరిగా ఎల్లరదృష్టిని తన వైపునకు మరల్చుకొనును. అందుచేత నిజముగా సత్యవంతమైన విషయము క్రమముగా మానవుల యావేశకావేశములనుండి వెలువడి తుద కెల్లరచేతను ముక్తకంఠముతో నంగీకరింపబడును. శాస్త్రవిజ్ఞానవిషయమున నిదియే జరిగినది. దేశకాలములతో నిమిత్తము లేక మానవజాతి ముంగట కొన్ని శాస్త్రసిద్ధాంతములు సప్రమాణముగా ప్రదర్శింపబడినవి. వాని నెల్లరును అంగీకరించిరి. కొన్ని విషయములందు శాస్త్రవేత్తలు భేదాభిప్రాయములను గల్గియుండుట నిజమే. కాని విచారణ కొనసాగుకొలది, ప్రయోగములు సమగ్రము లగుకొలది ఈ యభిప్రాయభేదములు సమసిపోయి

వేదాంతకేసరి సెప్టెంబరు 1937.

విషయమును గూర్చి ఏకీభావ మేర్పడుచున్నది. మతములగూర్చి ఈ మాట చెప్పనగునా? శతాబ్దముల తరబడి మతములు వర్ధిల్లుచున్నను వారి యభిప్రాయభేదము లప్పు డెంత తీవ్రముగా నుండెనో ఇప్పుడును అంతే తీవ్రముగా నున్నవి. మతములగూర్చి తులనాత్మక చింతన మెంత యభివృద్ధిగాంచినను గమ్యమును గురించిన యొకవిధమగు నేకీభావము తప్ప సాధింపబడిన దేమియు లేదు. అన్ని మతముల వారును ఏకకంఠముతో నంగీకరించు ప్రాథమిక సిద్ధాంతములను సాధనలను ఎవ్వరును ఏర్పరుపలేకపోయిరి. శాస్త్రీయదృష్టితో నాలోచించు తత్త్వవేత్తలదృష్టిలో నసమానాస్పదమైన దీ విషయమే.

మతమునం దేమాత్రమును సత్యము లేదను భావము బలపడుట కింకొక కారణము వివిధమతములు తమ యభిప్రాయభేదములపట్ల వ్యవహరించిన రీతియే. శాస్త్రజ్ఞుల కభిప్రాయభేదము వచ్చినచో వారు దానిని తమ సిద్ధాంతముల యందలి లోపముగా భావించి, దానిని మరింత శ్రద్ధతోను జాగ్రతతోను పరీక్షించి తుదకు సమైక్యతను సాధింతురు. మతవాదులు ప్రపంచమునం దెల్లెడలను అట్టి సందర్భములలో పరస్పరదూషణమును వీలైనచో యుద్ధము రక్తపాతము చెప్పరాని దౌష్ట్యములను మాత్రమే ప్రదర్శించిరి. హేయమగు నిట్టి దురభిమానము పక్షపాతము రెమ్మలు వేయు చోట నిష్కల్మషసత్య మంకురింపజాలదని సంస్కారవంతుడగు నాలోచనాపరుడు భావించినచో నది సహజమే కదా! సత్యాన్వేషణవరకు శాస్త్రవిజ్ఞానమునం దిట్టి ద్వేషము కల్లోలము కన్పింపదు. అందువలన నతడు సహజముగానే సౌహార్ద్ర, సమన్వయ, జ్ఞానోదయములు సత్యమునకు దారి యనియు, ఉద్రేకము పక్షపాతము దౌర్జన్యము అజ్ఞానమార్గములనియు నిశ్చయించును.

మానవుడు కోరు మతసమన్వయమును సుకరము చేయుటకు మతమునందలి ప్రాథమిక సత్యములు, సత్యాన్వేషణకు శాస్త్రీయపద్ధతియు ముఖ్యవిషయములని మానవజీవితమునకు మతావశ్యకతను విశ్వసించువారికి తోచును. విశ్వజనీనమగు మతమను సమస్య పండితుల కాలక్షేపమునకు మాత్రమే యనియు సామాన్యుని మతజీవనమునకు దానితో నేమియు సంబంధము లేదనియు నింకొక వాదమున్నను విమర్శనపై ఈ భావన నిరాధారమని తేలును. సాధారణమానవుడు మతమునుగూర్చి శ్రద్ధతో నాలోచింపక పోవుటచేతనే మూలభావములను విస్మరించి అవాంతరవిషయములపై తమ శక్తిని వ్యయించుకొను దుఃస్థితి ఏర్పడినది. కనుక ప్రపంచసమైక్యతవలెనే విశ్వజనీనమతమును సజీవసమస్యగనే యున్నది.

మతముయొక్క విశ్వజనీనతను రెండు విభిన్నసిద్ధాంతములు ప్రతిపాదించుచున్నవి. క్రీస్తు ఇస్లాము సిద్ధాంతము లొక విధముగను హిందూసిద్ధాంతము లింకొక విధముగను మతవిశ్వజనీనతను ప్రకటించుచున్నవి. క్రీస్తు ఇస్లాము మతముల విశ్వజనీనత లెక్కలవలె నిశ్చితముగ కన్పించుచు కొంత చరిత్రాత్మకతనుగూడ ప్రదర్శించును. నాలుగు కావలసినచో రెండునకు రెండే కలుపవలయును గదా మరే సంఖ్యయు పనికిరాదు. అట్లే 'పాపి' యగు మానవుడు క్రీస్తుమతముద్వారా తప్ప ఉత్తమగతిని పొందలేడు! కనుక వీరి మతసత్యములు, వీరి మతము బోధించు పరమార్థము మాత్రమే ఎల్లరకును కావలయును. వారి మతము నంగీకరించినవారు మాత్రమే పరమార్థమును సాధింపగలరు. ఇతరులు ఘోర

నరకమున బడి తీరుదురు. చారిత్రకముగా దేవుని యాజ్ఞపట్ల మానవుని 'ఆదిపితల' యవిధేయతతో మానవుని పతనము పాపస్వభావము మొదలైన దనియు నీ పాపము మానవజాతికి వారసత్వముగా సంక్రమించినదనియు దానిని వదలించుకొనుటకు క్రీస్తు శిలువ వేయబడుట యనెడు పరిహారమునందు విశ్వాసమే మార్గమనియు వారందురు. ఈ సంఘటనలును మానవజీవితపరమార్థమునకు వాని సంబంధమును ప్రకృతిసత్యములవలె యమోఘములైనచో వీరి మతమొక్కటియే సత్యమగును.

ఇట్లు నిష్కర్ష చేసి చెప్పుటచేత నమాయిక బుద్ధులకిది ఆమోదయోగ్యముగా కన్పించినను ఆలోచనాపరులకిందేదో లోపమున్నట్లు తోపకమానదు. ప్రప్రథమమున అట్టి మనో దౌర్బల్యములకు లోబడినవారికి తప్ప ఇంకెవరికిని ఇట్టి వాదమునందలి యాథార్థ్యము స్ఫురింపదు. ఈ కారణముచేతనే ఇట్టి మతములను వ్యాపింపజేయుటకు శాస్త్రీయసత్యముల కక్కఱలేని దౌర్జన్యము మరి ఇతర లోపాయకారి విధానములును అవసరములైనవి. రెండవ సంగతి యేమన చారిత్రకవిషయములగుటచే వీనియం దెప్పుడును అపనమ్మక ముండనే యున్నది. ఒకవేళ యొప్పుకొనినను, శ్రద్ధాళువులగు నాచారవంతులు చెప్పినట్లుమాత్రమే గాక వాని కేవిధముగానైనను అర్థము చెప్పుకొనవచ్చును. గమనార్హమైన విషయమేమన వారి 'విశ్వజనీన' సిద్ధాంతముల కిట్టి యనాచారపు టర్థములను ఎల్లప్పుడూ వారి వ్యతిరేకపక్షమువారు మాత్రమే ప్రకటింపలేదు. వాని యాధ్యాత్మిక ప్రాముఖ్యము నంగీకరించు ఆచారపరాయణులే వారి మూలసూత్రములకు వేరొక యర్థమును ప్రతిపాదించుచుండిరి. వారి మతవిశ్వజనీనతను నిరసించుటకు వారియందుగల మతశాఖల వితరణము పరస్పరానంగీకారము మాత్రమే చాలును. కనుక ఆలోచించి చూచినచో ఇట్టి మతములందుగల లోపము గ్రాహ్యమగును. వారు ప్రకటించు మతతత్త్వమే నిర్దుష్టముగా గ్రహింపబడలేదని తోచును.

హిందూమత ముపదేశించు విశ్వజనీన మత సిద్ధాంతము అన్ని మతములు సత్యములే అని పరమార్థసాధకములే యని యుద్ఘాటించును. ఇప్పటివరకు పరీక్షింపబడిన మత సిద్ధాంతములకు ఈ సిద్ధాంతమునకు గల వ్యత్యాసము తెల్లమే. మొదటి సిద్ధాంతములోని లోపములే లేకపోయినచో ఈ సిద్ధాంతము వట్టి హాస్యాస్పదమని తోచు నవకాశము కూడ గలదు. కాని మతయాథార్థ్యమును గూర్చి సమ్యగ్విమర్శ చేసినచో మతముయొక్క విశ్వజనీనతకీ యభిప్రాయమే సవ్యమని దృఢపడును.

మతమును విమర్శనాత్మకముగా జూచినచో నందు తత్త్వవిచారము, ఇతిహాసము, మానవున కొక విశిష్టమైన యనుభవమును కల్గించు కార్యకలాపములు, ఆ యనుభవముదృష్ట్యా జీవితముపట్ల నొక వైఖరి— ఇవి యన్నియు కలిసి యుండుటను జూతుము. ఇంకొకవిధముగా చెప్పినచో నివి జీవితమునకు మూలసత్యములగు ననుభవములకు ప్రతీకలు. అందుచేతనే ఇవి సత్యములైన భావనలు. ఈ విషయమున గణితశాస్త్ర సత్యములకు ఈ ప్రతీకల సత్యస్వభావమునకు గల భేదము స్పష్టముగా కన్పించును. రెండురెండ్లు నాలుగనినచో దాని భావ మంతియే. వేరేమియు స్ఫురించుటకవకాశము లేదు. కాని మతప్రతీకల సత్యస్వభావము ప్రతీకమాత్రముతో నాగిపోక దానియందలి విశిష్టమైన రసాత్మికానుభవములను స్ఫురింపజేయును. వాని ఘనత యట్టి

సూచకశక్తియుండే గలదు. అందువలననే రసానుభవము చాలవరకు సంప్రదాయముపై నాధారపడియుండును. రసవిమర్శకున కట్టి సంప్రదాయములు చక్కగా తెలిసియుండి అవి సూచించు భావముల ననుభవింపగలుగు శక్తి యుండుట యవసరము.

సాధారణముగా కర్ణాటకసంగీతము నాస్వాదించువారికి పాశ్చాత్యసంగీతము విచిత్రముగా విన్పించును. అట్టిదికూడ సంగీతమా అది యొక యానందమా యని వా రాశ్చర్యపడుదురు. కారణ మేమన వారికి పాశ్చాత్యసంగీత సాంప్రదాయములతో పరిచయము లేకపోవుటయే. ఆ కారణముచేత ఆ శబ్దప్రతీకలు సూచించు ననుభవమును పొందలేకపోవుటయే. ఆ వ్యక్తియే కొంతకాలము పాశ్చాత్యసంగీతమును శ్రద్ధతో నాలకించినచో వానియందలి రసానుభవశక్తి మేల్కొనును. ఇంతకుముందాశ్చర్యజనకమైన విషయమే ఇప్పు డాతని కానందదాయక మగును.

దీనివలన స్పష్టపడున దేమనగా అనుభవ మొకటియైనను వానికి ప్రతీకలు భిన్నములుగా నుండవచ్చును. పాశ్చాత్యసంగీతప్రతీకలు సరిగా నర్థము గాకపోవుటవలన వానియం దెట్లు దురభిప్రాయ మేర్పడుచున్నదో అట్లే వివిధమతప్రతీకలు సరిగా నర్థము గాకపోవుట వలన వానియందు నిరసనయు తేలికభావమును ఏర్పడును.

మతముయొక్క విశ్వజనీనత నీ దృష్టితో చూచినచో హైందవాదర్శమగు సర్వమత ప్రామాణ్యము బోధపడును. ప్రథమమున మతముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును గమనింపవలెను. యాంత్రికముగా కన్పించు విశ్వము వెనుక నొక విజ్ఞానమయచైతన్య మున్నదని ఈ మానవునిచే గుర్తింపజేయుట వానియందు మానవున కాత్మార్పణబుద్ధిని కల్గించుట, అచంచలమైన యానందము శాంతి జ్ఞానము అభయముల యనుభవము నొసగుట యనునవి ప్రతిమతమునకును ఆదర్శములే కాని స్వర్గ నరకముల సంఖ్యయు వాని వర్ణనము అచ్చటి సుఖదుఃఖములు అందలి ప్రాణులు మొదలైన విషయములు అవాంతరమాత్రములు.

పర్యవసానమున మతమునందలి తత్త్వమే గాని ఇతిహాసమే గాని కర్మకలాపమే గాని మానవునియం దట్టి యనుభవమును కల్పించుట కుద్దేశింపబడిన ప్రతీకల సముదాయము. అట్టి ప్రతీకలు భిన్నమతములకు వారివారి సంప్రదాయములనుబట్టి భిన్నములుగా నుండవచ్చును. అవి ఇతరులకు చాలవర కర్థరహితములుగ నుండవచ్చును. కాని అవియన్నియు కల్గించు మతానుభవము, భిన్నసంప్రదాయముల సంగీత మొసగు ఆనందమువలెనే, ఒకటిగా నుండగలదు. అట్లుగాక మతములన్నియు నొకే విషయము నొకే రీతిగ చెప్పవలెనని యాశించుట, అన్నిరకముల సంగీతములును ఒకేరీతిగ నుండవలయు ననుటవలెనే హాస్యాస్పదము.

మతములందు ఒక మతసిద్ధాంతమే సత్యమనియు ఇతర మతసిద్ధాంతము లసత్యములనియు ననుటవలన ఇతర శాస్త్రీయసత్యములకువలెనే దీనికిని ప్రమాణములను చూపవలసి వచ్చును. అట్టి ప్రమాణము లే మతమునకును లేవు గదా! అదియుగాక వారిసిద్ధాంత మవలంబించినవారి యనుభవమే ఇంకొక సిద్ధాంతము నవలంబించినవారు సాధించుటవలన వారి వాద మసత్య మని తేలిపోవును. కనుక హేతుబద్ధముగా; ఒక సమాజములోని వారికి కొన్ని యాధ్యాత్మికానుభవములను కలిగించుట కేర్ప

రచిన సాంస్కృతిక సాంప్రదాయిక ప్రతీకముల సముదాయమే వారిమతమనియు ఇట్టియనుభవములను కల్గించుటచేత నన్ని మతములును సత్యములే యనియు నిశ్చయింపనచ్చును.

మతసిద్ధాంతములు ప్రతీకామాత్రము లని నిరూపించుటకు కొన్ని యుదాహరణముల జూతము. ప్రతీకములు అవిసూచించుభావముల ననుభవింప గలిగిన వారికి మాత్రమే యర్థవంతము లనియున్నాము గదా. క్రైస్తవుల మతానుభవమునకు శిలువవేయబడిన క్రీస్తు బొమ్మ యతిముఖ్యము. కాని తమ ముక్తికి స్వీయప్రయత్నముపై నాధారపడు హిందువు గాని బౌద్ధుడుగాని తనను తాను రక్షించుకొనలేని క్రీస్తు ఇతరుల నెట్లు రక్షించునని యడిగినచో నాశ్చర్యపడ నక్కఱలేదు. అట్లే హిందువులు శతాబ్దుల తరబడి దైవస్వరూపునిగా నారాధించిన శ్రీకృష్ణుని, క్రైస్తవులు ప్రపంచ మతములందలి యవినీతిపరులలో మొదటివాడనినచో దానికి వింతపడనక్కఱలేదు. నగ్నమును మానవశీర్షాలంకృతమును అగు కాళి శాక్తేయులకు దైవత్వ సాక్షాత్కారము కావచ్చును కాని వైష్ణవాచారపరుని కది భీకరమును జుగుప్సాకరమును మాత్రమే యగును. అతనికి పిల్లనగ్రోవియు పుష్పమాలికలును గల శ్రీకృష్ణుడే ఆధ్యాత్మిక భావప్రకాశకుడు. ఇట్లే ప్రతి మతానుయాయులును వారి గ్రంథములందేమి, ప్రార్థనాలయములందేమి, ప్రతీకముల సముదాయమునందేమి, వారి సంప్రదాయములను బట్టియే యర్థములను కనుగొనజాలుదురు. వారి తత్త్వనిర్ణయమునందుగూడ ఇట్టి ప్రవృత్తినే కాననగును. వేదాంతుల నిర్గుణబ్రహ్మమును, క్రైస్తవుల ట్రినిటీయు, బౌద్ధుల శూన్యమును, ముస్లిముల అల్లాయు వారివారికి మాత్రమే యర్థవంతము లగుచు ఇతరులలో హేళనను తిరస్కారమును జనింపజేయుచున్నవి.

కనుక వచ్చిన కష్టమెచ్చట ననగా మతావలంబకులు తమ మతములకు ఇతర భౌతిక శాస్త్రముల యాథార్థ్యమువంటి యాథార్థ్యము నాపాదించుటలోనే. భేదబుద్ధి భౌతిక శాస్త్రముల కత్యంతావశ్యకమైనను ఆధ్యాత్మిక విషయములం దది నిరర్థకము. పరస్పర విరుద్ధములైన ప్రతీకములు వారివారిదృక్పథములనుబట్టియొకే యాధ్యాత్మికానుభవమును కల్గింపజాలుచున్నవి. కనుక మతసిద్ధాంతముల ప్రతీకభావము నంగీకరించినచో, కొన్ని ప్రతీకములచే ఇతరసంప్రదాయములవారు రుద్బోధితులు కాజాలక పోయినను, వాని ప్రామాణ్యము నంగీకరింపగలము. ఈ దృష్టిచేతనే మతవిశ్వజనీనత యొక్క ప్రామాణ్యము నిలుచుచున్నది. అట్లుగాక ఒక మతసిద్ధాంతమే యెల్లర కంగీకార్యము కావలెనన్న విశ్వజనీనమతము నిరవధికముగా దూరమగుచునే యుండును.

నవీనయుగమున శ్రీరామకృష్ణులుమాత్రమే ఈ తీరున నాలోచించుటయే గాక, దాని ననుసరించి వివిధమత సాంప్రదాయిక జీవనములను జీవించి వాని యన్నిటి యనుభవసారూప్యమును నిరూపింపగల్గిరి. అందువలననే వా రధికారపూర్వకముగా ఎన్ని మతములో అన్ని మార్గము లనగల్గిరి. ఈ మాటల ననునపుడు వారు గౌరవనీయములగు మతములనే గాక అవినీతికరము లనిపించుకొను మతములను గూడ నుద్దేశించిరి. వీనిని వారు పాకీవాని ద్వారము లనిరి. ఈ ద్వారముగుండా కూడ భవనములోనికి పోవచ్చును కాని మర్యాదస్థు లెవరును దాని నుపయోగింపరు.

అట్లే ఆధ్యాత్మిక ప్రగతిని సాధించినవారిలో, వారు సామాన్యనైతికజీవనమును భంగపరచి

రని నీతిశాస్త్రతత్పరులు తప్పు లెన్నినపుడు వారికి శ్రీ రామకృష్ణు లిట్లు సమాధానము చెప్పెడివారు, "వారిని నిందింప నగత్యము లేదు, వా రవలంబించిన మార్గము దైవసాక్షా త్కారమునకు గొనిపోవునని వారికి దృఢనిశ్చయ మున్నది. దైవసాక్షాత్కారము నిచ్చునను ఏ దృఢనమ్మకమునందును తప్పు లెన్నరాదు. ఏ సాధకుని దృక్పథమును నిరసింపరాదు. ఏలన శ్రద్ధతో పాటించినచో ప్రతి దృష్టియు అన్ని దృక్పథముల సమిష్టియగు దేవునియొద్దకు గొని పోవును. ఎవరిపద్ధతిలో వారు దేవుని ప్రార్థిం చుచునే యుండవలెను. ఇతరులలో తప్పు లెన్న రాదు. వారిపద్ధతిని స్వీకరింపను రాదు."

విశ్వజనీనమతమున కిది యెంత మహత్తర మైన పాఠము గదా!

యోగపారబోధిని–22

శ్రీ జ్ఞానేశ్వరానందస్వామి

భక్తి యనునది సహజముగ పరిణతి చెంద వలసినదే కాని దానిని త్వరపెట్టుట సాధ్యము కాదు. అది స్వాభావికముగనే వికసించి ఫలింప వలెను. మనము హృదయపూర్వకముగ భక్తి సఫల మగువరకు వేచియుండవలె ననుటకు శ్రీ రామకృష్ణు లీ కథను చెప్పెడివారు.

దేవర్షియగు నారదుడు దేశసంచారము చేయుచు స్వర్గమునకు బోవుచుండెను. మార్గ మధ్యమున నత డొక తపస్విని చూచి పలుక రించెను.

నారదుడు స్వర్గమునకు బోవుచున్నాడని తెలిసి ఆ తపస్వి భగవత్సాక్షాత్కారమునకు తా నింకెంత కాలము వేచియుండవలెనో కనుగొనుమని నారదుని ప్రార్థించెను. నారదు డట్లే యని సాగిపోయెను. కొంతసేపటిలో నారదుడు శాంతారాము డను భక్తుని గృహమును జేరెను. భగవంతునిపట్ల నిస్స్వార్థ మగు ప్రేమతో శాంతారాముడు ఆనందముగా నాడుచు పాడుచుండెను. ఇతడుగూడ నారదుని తా నెంతకాలము నిరీక్షింపవలెనో కనుగొను మని ప్రార్థించెను. కొంతకాలము పిదప నారదుడు మరల నా మార్గముననే వచ్చెను. అప్పటికి తపస్వి శరీరమునంతయు చెదపుట్టలు కప్పి వేసినవి. ఆతురతతో నతడు భగవంతు డేమనెనని యడిగెను. నీ కింకను మూడు జన్మలు గలవని భగవంతు డనెనని నారదుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. 'అయ్యో! ఇంకను మూడు జన్మములా! ఇట్టి వైరాగ్యముతో నింత ధ్యానతపములు చేసినను ఇంకను మూడు జన్మలా!' అని యతడు విలపించెను.

శాంతారాము నింటికి పోయి నారదుడు "శాంతారామా! ఆ చింతచెట్టునం దెన్ని యాకులు గలవో నీ వన్ని జన్మల నెత్తవలె నని భగవద్వచన" మని చెప్పెను. అది విని శాంతారాము డానందముతో గంతువేసెను. "అంత త్వరలోనా! భగవంతు డెంత దయామయుడు!" భగవంతు డాతని భక్తికిని సహనమునకును మెచ్చి వెంటనే సాక్షాత్కరించెను. తన భక్తిసాధనల ఫలముకొరకై నిరీక్షించుట కొడబడుటయే గదా అతని భగవత్సాక్షా రమునకు కారణము!

వైధీ భక్తి

భక్తియోగమునందు త్తీర్ణుడగుటకు భక్తుడు మొదట వీనిని సాధింపవలెను.

1. నియమము : రాజయోగమునందు చెప్ప బడిన నియమములే భక్తియోగమునందు కూడ వర్తించును. సుకుమారమైన ప్రేమలతను రక్షించుటకై దాని చుట్టునూ వేయు కంచె వంటిదే నియమము.

2. నిష్ఠ : ఎట్టి అవాంతరములు వచ్చినను కొన్ని నియమములను వదలక అనుష్ఠించుటనే నిష్ఠ యందురు. నియమములు దృఢతరములైనచో నవియే నిష్ఠ యనిపించుకొనును. నిష్ఠ ఒక విధమగు మొండిపట్టుదల, సాధన నిరంతరాయముగా సాగవలెనన్న అట్టి పట్టుదల ఉండియే తీరవలెను. ఇదియే చివరకు గమ్యమును చేర్చగలదు.

3. ఉపాసన: పూజకు లక్ష్యభూతమగు దాని సమీపమున నుండుటయే ఉపాసన. అన్ని కార్యకలాపములను నిర్వర్తించుచు కూడ ఉపాసనను అభ్యసింపవచ్చును. వైధీభక్తి యందు ఉపాసన ముఖ్యముగా నాలుగు సాధనలుగా నుండును. అవి పూజ, జపము, స్మరణము, ధ్యానము అనునవి.

ఇష్టదేవతను విధ్యుక్తముగా నర్చించుటయే పూజ. భగవంతుడు నిజముగనే ఎదుట కూర్చుండి యున్నట్లే పూజాకలాపములను నిర్వర్తింపవలెను. ఇష్టదేవత నిజముగా నీ కుటుంబములోని వాడే యని భావించుచు పూజింపవలెను. సేవింపవలెను. నీ యజమాని యని భావించుచు అతని సకలకార్యములను నిర్వర్తింపవలెను.

జపమనగా ఇష్టదేవతనామమగు మంత్రమును పునశ్చరణ చేయుట. మంత్రపునశ్చరణ అపారమగు చిత్తశుద్ధిని కలిగించును. దానినెంత తరచుగా జేసిన నంత మంచిది. సాంప్రదాయికముగా కొన్ని అక్షరప్రతీకములు కొన్ని ఉద్దేశములను నిర్దేశించినవి. నిరంతరముగా ఉపయోగించుటవలన నవి శక్తివంతములైనవి. నీవు మంత్రపునశ్చరణము చేయునప్పుడు నీ చుట్టును అట్టి శక్తివంతమైన ఆధ్యాత్మిక వాతావరణమేర్పడును. భక్తియోగము సఫలమగుటకు భగవన్నామ పునశ్చరణము మిక్కిలి ఆవశ్యకము.

స్మరణమనగా నిరంతరమైన చింతన. ఏ పని చేయుచున్నను అప్పుడప్పుడు దానిని కొంత తడవు నిలిపి భగవంతుని దలచుకొనుచుండవలెను. కాలక్రమమున నది నిరంతరమై నీ జీవనశక్తు లన్నిటిని సమన్వయపరచి నీ జీవనమున నంతర్వాహిని యగును. దిక్సూచి ముల్లు ఎప్పుడును ఉత్తరధ్రువమునే సూచించును. భగవన్నామమునే నీ జీవనమునకు ఉత్తరధ్రువముగా చేసికొనుము. నీ చిత్తమునే దిక్సూచి ముల్లువలె నుండనిమ్ము. అదియే స్మరణ.

వివాహమహోత్సవము లందు దీపము లన్నియు వెలుగుచుండునట్లు చూచుట కొకడు నియమితుడగును. ఒక దీపమునుండి మరియొక దీపమునకు నడచుచు అవసరమైనచోట్ల కొంచెము నూనెను పోయుచుండును. ఎప్పుడైన నతడు అతిథులతో మాటలాడుచున్నను, అతని చిత్తము సర్వదా దీపములయందే లగ్నమై యుండును. అట్టిది స్మరణము.

దాది యజమానుని పిల్లలను మిక్కిలి ప్రేమతో బంగారుకొండా అనుచు లాలించును. అయినను తన మనస్సు దూరగ్రామమునందున్న తన బిడ్డలయందే యుండును. అదియే స్మరణము.

ఒకనికి పంటి తీపున్నది. అతడు తన వ్యవహారము లన్నిటిని చక్కబెట్టుకొనుచునే యుండును. అయినను అతని మనస్సు తన పంటితీపునందే తగుల్కొని యుండును. అది యే స్మరణము.

ఇష్టదేవతయం దిట్టి స్మరణము నలవరచుకోవలెను.

ధ్యానము తదేకచింతనము. స్మరణము పక్వమైనచో ఇష్టదేవతపై చక్కగా ధ్యానము కుదురును. నీ ఇష్టదైవమునుగూర్చి నీ హృదయకమలమునందుగాని, గురూపదేశము ప్రకారముగాని ధ్యానింపుము. మనోవ్యాపారముల నన్నింటిని ఇష్టదైవముపై కేంద్రీకరింపుము. ఇష్టదేవతాశోభతో నీ జ్ఞాననేత్రమును పండువు చేయుము. అట్టి భక్తికి లక్ష్యభూతమగు దానిపై ధ్యానము ప్రేమను పావనము చేయును. ధ్యానమునకు లక్ష్యభూతమైన వస్తువు లక్షణములే భక్తునకు క్రమముగా కలుగును.

పరిప్రశ్న

[మద్రాసు శ్రీ రామకృష్ణ మఠమున 14-5-72 వ తేది జరిగిన అంతర్యోగమున శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములతోడి ప్రశ్నోత్తర సంగ్రహము.]

ప్రశ్న : శ్రీరామకృష్ణు లొకపర్యాయము తనకు ముక్తికంటె భక్తియే వరణీయ మని యుండిరి. ఇట్లనుటలోని నిజమగు ఉద్దేశమేమి? భక్తి ముక్తికి సాధనము మాత్రమే కాదా?

ఉత్తరము : ఈ ప్రశ్నను రెండు దృక్పథములనుండి విచారింపవచ్చును. ఒకవైపున భక్తిసిద్ధాంతము భక్తియే సాధనము సాధ్యము కూడ నని నిర్ధారించును. రెండవ వైపున అద్వైతసిద్ధాంతము భక్తి ప్రాథమిక సాధనము మాత్రమే యనియు అది చిత్తశుద్ధికలుగజేసి సాధకుని జ్ఞానమున కర్హునిగ చేయుననియు జ్ఞానమార్గమే మోక్షదాయకమనియు ఉద్ఘాటించును. కాని భక్తి సంప్రదాయానుసారము సాధనమాత్ర మగు భక్తి గౌణము. అది భక్తిసాధనలగు జపము ధ్యానము పూజ పారాయణము ఈశ్వరార్పిత మగు కర్మ మొదలగు వానిని సూచించును. గమ్యము సాధ్యము అగు భక్తి ఎల్లెడలను సకల పదార్థములందును గోచరించు భగవంతుని సేవయును ప్రేమపారవశ్యమును అగును. ఈ విధమగు భక్తియే మానవునకు భగవంతు డనుగ్రహించు శ్రేష్ఠతమమగు వర మనియు, అతడు సాధకులకు ముక్తిని ఉదారముగ ననుగ్రహించు ననియు, కాని తానే ఇట్టి పరభక్తునకు దాసుడు కావలసివచ్చుటచే భక్తిని సకృత్తుగా తప్ప ననుగ్రహింప డనియు భక్తిసిద్ధాంతము వక్కాణించును. భాగవతము నందు (౫-6-18) ''రాజా, శ్రీకృష్ణుడు మీ పాండవులకు యాదవులకు ప్రభువు గురువు ఆరాధ్యదైవము ప్రియమిత్రుడు, కొన్ని పర్యాయములు సేవకుడును అయ్యెను. తనను పూజించువారికి భగవంతుడు మోక్షము నిచ్చునుగాని భక్తి నీయడు. (ఏలన భగవంతుడే నిక్కమగు భక్తునకు క్రిందగును.)

శ్రీరామకృష్ణులు రెండు రకముల ఆధ్యాత్మిక సాధకులను వివక్షింతురు—జ్ఞానులు, విజ్ఞానులు. జ్ఞాని పరివర్తనశీల మగు ప్రపంచము

నంతను ఆభాసమాత్రముగ జూచును. "ఇది కాదు ఇది కాదు" అనను—ద్వైధీభావమే లేని సమాధియందే నెలకొనగోరును పర్యవసానమున జ్ఞాని నిర్వికల్ప సమాధిగతుడగును. అట్టి స్థితియందు ఇరువదియొక్క దినము లున్న పిమ్మట అతని శరీరము నష్టమగును. లేదా అతడు ద్వైతభావమును తెలిసినచో అస్పష్టమైన కాల్పనిక వ్యక్తీకరణముగ అతనికి తోచును. విజ్ఞాని ఈ విధమగు పరిపూర్ణతకు ప్రతిద్వంది. భగవత్కృపవలన అతడును సకల జగత్తునందలి ఏకత్వానుభవమును అనుభవించును. కాని అతడు తన అహంకారమును, భగవద్బాంధవ్యమువలన పరివర్తించిన దానిని, తిరిగి పొందును. అటుపై అతడు ప్రపంచము నందు తాను భగవత్పుత్రుడనను భావముతో జీవించును. విశ్వమంతయు పరమాత్మునివ్యక్తీకరణమే, ఆ చిదానందమునుండి యావిర్భవించిన లీలయే, మాయామాత్రము కాదు, అని గుర్తించును. ఈ విధముగ విజ్ఞాని సకల ప్రపంచముయొక్క పరమాత్మునియందలి యైక్యమును తెలియును. అంతియగాక తన పరివర్తితాహంకార ప్రభావమున భగవంతునితో అత్యంత ప్రియబాంధవ్యము ననుభవించుచు భగవల్లీలయందు తనను భాగస్వామిగ భావించుకొనును. అజ్ఞానము భవబంధముల నుండి జీవులను రక్షించు భగవత్కార్యము నందు భగవంతుని ప్రతినిధిగ భగవత్సేవ, పరవశము నిష్కామము అగు భగవత్ప్రేమ, విజ్ఞానికి ముఖ్య లక్షణము లగును.

ఇందలి యుద్దేశమును అర్థము చేసికొనుటకు భాగవతము నందలి కొన్ని యుదాహరణములు ఉపయోగకరములు కావచ్చును.

1. కపిలవచనము (3-25 : 32-33) : ఇంద్రియములు బాహిరమగు విషయ విజ్ఞానము నిచ్చును, వైదికము లౌకికము అగు కర్మల యందు ప్రవృత్తములై యుండను. ఆధ్యాత్మిక సాధన ద్వారా వానిని పరిశుద్ధము చేసినపుడు అవి ఏకీకృతమై పరమాత్మ స్థితమైన మానసిక స్థితిగ ప్రకటితము లగును. అట్టి మానసిక స్థితి స్వభావగుణము వలె సహజముగ ఇతర వాంఛారహితమై వెలయును. అట్టి మానసిక స్థితినే భక్తియందురు. అది ముక్తికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. అగ్ని సకల వస్తువులను దహించినట్లే అట్టి భక్తి ఆత్మయొక్క అజ్ఞానకోశములను దహించును.

2. రుద్రవచనము (6-17-28) : పరాత్పరుడగు నారాయణునందే ప్రపన్నులైనవారు సకల భయములనుండియు నివృత్తులగుదురు, స్వర్గము నరకము మోక్షము మొదలగు వానిని వారు సమదృష్టితో జూతురు. ఏలన అన్ని యవస్థలందును ఎల్లెడలను వారు నారాయణునే చూతురు.

3. సూతవచనము (1-7-10) : అహంకారము మొదలగు హృదయగ్రంథులను ఛేదించినట్టియు నిరంతరము ఆత్మానందనిష్ఠులైన వారును అగు మహామునులుకూడ పరాత్పరుని యందు నిష్కామభక్తిని గలిగియుందురు. శ్రీహరి గుణవిశేషము లట్టివి.

4. శ్రీకృష్ణవచనము (11-20. 32-24) : నాయందు భక్తి గలిగి నిరంతరము నాయందే మనస్సు నిలిపిన సాధకుడు భక్తివలననే ఉన్నతతమమగు ఆధ్యాత్మిక సాక్షాత్కారమును బడయును. అతడు ప్రత్యేకముగా జ్ఞానమును వైరాగ్యమును సాధింపబనిలేదు. వేదకర్మలచే గాని తపము జ్ఞానము వైరాగ్యము యోగము లచేగాని దానము మొదలగు ఇతరసాధనములచేగాని సాధింపదగిన పరమార్థమేదైనను దేవ

లోకమో మోక్షమో వైకుంఠమో—అవి యన్నియు భక్తిమార్గమున నా భక్తుడనాయాసముగ పొందును. కాని దృఢచిత్తులగు ఈ పుణ్యపురుషులు నాయందలి తదేకమైన భక్తిచే, నేనే స్వయముగ అనుగ్రహించినను జననమరణ రహితమైన మోక్షమునుకూడ వాంఛింపరు.

5. అత్యున్నత శ్రేణియందలి భక్తుల యౌన్నత్యమునుగూర్చి శ్రీకృష్ణుడిట్లనుచున్నాడు. (9-4-63-68) : మహర్షీ! నా భక్తులకు వశుడనై యుండుటచేత నేను స్వతంత్రుడను కానట్లే. నా హృదయము వారి యధీనమై యున్నది. నన్నే పరంధామముగ స్వీకరించిన ఈ పుణ్యపురుషులను తిరస్కరించి, నన్నే అననేల, నిరంతరము నా సన్నిధినే యుండు శ్రీదేవినైనను నేను గణింపను. వారి ఇల్లు వాకిండ్లను బంధుమిత్రులను భార్యాపుత్రులను చివరకు జీవితేచ్ఛను సైతము త్యజించి నన్నే శరణుజొచ్చిన నా భక్తులను నేనెట్లు పోద్రోతును? నాయందు ప్రగాఢమగు ప్రేమ కలిగి, అన్నిటియందును నన్నే చూచు పావనచరితులు పతివ్రత యగు భార్య ధర్మవర్తనుడైన భర్తను వలెనే నన్ను గెలిచికొందురు. నా సేవచేత జీవనసార్థక్యమును బడసి, నా సేవ చేయుటచేతనే వారికైన సాలోక్యాది చతుర్విధ మోక్షములనే వారు గణింపరు. ఇక నశ్వరములైన ఈ ప్రాపంచిక భోగములన వారికేమి లెక్క? నిజముగ అట్టి పుణ్యమూర్తులే నా హృదయము. నేనే వారి హృదయమును. వారు నన్నే తప్ప నితరము నెఱుగరు. నేనును వారినే తప్ప నితరము నెఱుగను.

వార్తలు - విశేషాలు

శ్రీరామకృష్ణ శారదాశ్రమము

(పొన్నంపేట, కూర్గు, కర్ణాటకము)

1972-74 సంవత్సరముల నివేదిక.

పొన్నంపేట యందలి శ్రీరామకృష్ణ శారదాశ్రమము 1927-వ సంవత్సరమున బేలూరు మఠము శాఖగా ప్రారంభింపబడెను. నిత్యపూజాభజనలును, ప్రతివారము మతసంబంధములగు తరగతులును ఆశ్రమమునందు జరుపబడుచున్నవి. ఉభయ ఏకాదశులయందును శ్రీరామనామసంకీర్తనము ఆధ్యాత్మిక ముఖ్యాంగముగ ఆశ్రమమున పాటింపబడుచున్నది. శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి—వీరి జన్మదినోత్సవములు ప్రత్యేకపూజ, భజన, ఉపన్యాసములుమున్నగు నంశములతో కొనియాడబడుచున్నవి. విద్వాంసుల హరికథాకాలక్షేపములు మున్నగు నంశములతో గూడిన సాంవత్సరిక మహోత్సవములు కూర్గునందలి వివిధ ప్రాంతీయులను తండోపతండములుగ ఆకర్షించుచున్నవి. ఇంతియేకాక శ్రీకృష్ణజయంతి, వినాయకచతుర్థి, దసరాపండుగలయందు దుర్గాపూజ, గీతాజయంతి, శ్రీరామనవమి మున్నగు పవిత్ర మహోత్సవము లన్నియు కొనియాడబడుచున్నవి. ఆశ్రమమునందలి స్వాములు, ఇతర ప్రాంతములందు ఆధ్యాత్మికోపన్యాసము లొసగుచున్నారు.

గ్రంథాలయము:

శ్రీరామకృష్ణ మఠ మిషనుల 9-వ సర్వాధ్యక్షులు శ్రీమత్ మాధవానంద స్వాముల వారిచే శ్రీరామకృష్ణ గ్రంథాలయమును, పఠన మందిరమును 1958-వ సంవత్సరమున నెలకొల్పబడినవి. ఇందు కన్నడము, హిందీ, సంస్కృతము, ఆంగ్లము, బెంగాలీ, మలయాళము మున్నగు భాషలలో 2,500 గ్రంథములు గలవు. వార్తాపత్రికలు, మాసపత్రికలు, పక్షపత్రికలు మున్నగునవియు కొలదిగా గలవు.

శ్రీరామకృష్ణ సేవాశ్రమ వైద్యాలయము:

1942-వ సంవత్సరమున మలేరియాతో బాధపడుచున్న ఈ ప్రాంతీయులగు రోగుల అవసరములను దీర్చు నిమిత్తము హోమియోపతి వైద్యశాఖ స్థాపింపబడెను. 1947-వ సంవత్సరమున అది అలోపతిక్ వైద్యశాలగా రూపొందింపబడెను. అనంతరము స్థానిక చికిత్సావసరములను గుర్తించి 1958-వ సంవత్సరమున ప్రస్తుత వైద్యశాల నిర్మింపబడెను. ఇందు బాహిరచికిత్సాశాఖయు గలదు ప్రసవచికిత్సా శాఖయు, ఎక్స్‌రే శాఖయు, ఔషధ శాలయు నిందు గలవు. రోగుల పడకలు 50 గలవు. శస్త్రచికిత్సయు జేయబడుచున్నది.

కూర్గునందలి ఉదారమహాశయుల సాహాయ్యమున ఈ సంస్థ దినదినాభివృద్ధి నందుచున్నదని విన్నవించుటకు సంతసించుచున్నాము. ప్రజాబాహుళ్యమునకు సేవ యొనర్చుటయందు మాకు చేయూత నిచ్చిన మహాశయులందరకు మా కృతజ్ఞతాభివందనములు.

శ్రీ విజ్ఞానానంద కుటీర భవన ప్రతిష్ఠాపనము
శ్రీరామకృష్ణమఠము, ముతిగంజ్, అల్లాహాబాదు

శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుని సాక్షాచ్ఛిష్యులును, అల్లాహాబాదు కేంద్రసంస్థాపకులును అగు శ్రీమద్విజ్ఞానానందస్వాముల వారి 107-వ జన్మదినోత్సవమున, శ్రీస్వాములవారు ముప్పది సంవత్సరములుగ నివసించియుండిన నివాసభవనము పునరుద్ధరింపబడి, శ్రీరామకృష్ణ మఠ మిషనుల సర్వాధ్యక్షులు, పరమపూజ్యులునగు శ్రీమద్వీరేశ్వరానందస్వాముల వారిచే 28-11-74 ఉదయము 7 గంటలకు ప్రతిష్ఠింపబడియెను. పూజ్యస్వాములవారు సభికుల నుద్బోధించుచో శ్రీమద్విజ్ఞానానందస్వాముల వారి దివ్య జీవితమునందలి మనోహరములగు ఘట్టములను, సంభవములను వివరించిరి.

ప్రస్తుత మీ కేంద్రాధ్యక్షులయిన శ్రీమద్వ్యోమానంద స్వాములవారు అల్లాహాబాదు కేంద్రము పుట్టుపూర్వోత్తరములను సంగ్రహముగ దెలియజేసిరి. శ్రీమద్విజ్ఞానానందస్వాములవారి ఆధ్యాత్మికశక్తి నిరంతరము తమకు మార్గదర్శక మగుచున్న విధమును వివరించిరి. ముఖ్యముగా గౌరవ ఇంజనీయరు శ్రీ హెచ్. డి. భాటియా, న్యూఢిల్లీకి చెందిన వాస్తుశాస్త్రజ్ఞులు, శ్రీ జి. ఆర్. రనడే, తదితరులగు ఇంజనీయరులను సూచించుచు, ఈ భవన నిర్మాణ పరిపూర్ణతకు కారకులయిన సహృదయులకెల్లరకు వందనసమర్పణము గావించిరి. శ్రీ ఎస్. పి. కోలే, డాక్టర్ ఆర్. సి. మజుందార్, దాస్ సురేశ్ మరియు తక్కిన దాతలందఱకును తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి.

ఈ పవిత్ర కార్యక్రమము మంగళహారతితో ప్రారంభమయి, వేదపారాయణము, ప్రత్యేక పూజా హోమములతో దినమంతయు మహోత్సవముగ జరిగెను. శ్రీమద్విజ్ఞానానంద స్వాములవారినిగూర్చి శ్రీమద్వ్యోమానంద స్వాములవా రుపన్యసించిరి. సాయంకాలిక ఆరాత్రికానంతరము శ్రీ అనిల్ బోస్ బృందము వారు కాళీ కీర్తన గావించిరి. వందలకొలది భక్తులు, మిత్రులు, ఈ కార్యక్రమమున

పల్లెలోని ఆ పవిత్రవాతావరణమున శ్రీమద్విరేశ్వరానందస్వాములవారి పవిత్ర సన్నిధానమున ఆధ్యాత్మికముగ తా ముద్ధారణ గాంచినట్లు అనుభవము నందిరి.

నవంబరు 29-వ తేదీన శ్రీ విజ్ఞానానంద కటీరమున శ్రీమదపూర్వానంద స్వాముల వారును, అభ్యాగత స్వాములును కలిసి శ్రీరామ నామ సంకీర్తనము గావించిరి.

గ్రంథపరిచయం

శ్రీ మట్టపల్లి మాహాత్మ్యము

(బుఱ్ఱకథ)

రచయిత : శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య శ్రీ కేశవతీర్థ స్వాములవారు. డిమ్మి 1/8 సైజు. (28+6) పుటలు. మూల్యము: ఒక రూపాయి. ప్రాప్తిస్థానము: శ్రీ రామతీర్థ సేవాశ్రమము, పిడుగురాళ్ల, గుంటూరుజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

నిజముగా పామరజనాంగమునకు మహాదాశయములు బోధించుటకు మనపూర్వులచే నేర్పఱుపబడినవే బుఱ్ఱకథలు, జానపదగీతములు, గేయకథలు అనియు వీనికి నామాంతరములు. లంకాయాగము, ఊర్మిళాదేవి నిద్ర, కాటమరాజు కథ, బాలనాగమ్మ కథ మున్నగునవి యీ కోవకు జెందినవి. వీనిని జంగమకథలు అనియు వ్యవహరింతురు.

విశాలాంధ్రమున నల్లగొండజిల్లాలో, హుజూర్ నగర్ తాలూకాలో కృష్ణానదీతీరారణ్యమునగల శ్రీ మట్టపల్లి క్షేత్రము శ్రీనృసింహ క్షేత్రము. ఈ క్షేత్ర మాహాత్మ్యమునే శ్రీ స్వాములవారు బుఱ్ఱకథగా రచియించిరి. ఇందు మట్టపల్లి శ్రీనృసింహస్వామి వెలసిన విధానము, ఈ క్షేత్రప్రతిష్ఠాపనమునకు కారకుడయిన పిచ్చిరెడ్డి నామాంతరముగల మాచిరెడ్డికి భగవానుడు స్వప్నదర్శనము అనుగ్రహించి లోకసంగ్రహము చేయించిన విధానము రసవంతముగ వివరింపబడి యున్నది.

పిచ్చిరెడ్డి పెద్దకోడలు భవనాశనీదేవి జంగమ దేవరలకు తన ఒడిలోనున్న అనపవిత్తనములు దానముచేసి, మట్టినే విత్తి, బంగారపు అనుములు పండించిన కథను పఠించిన పాఠకులకు హృదయములందు భక్తిబీజము లంకురించుట తథ్యము.

ఇందలి రచనావిధానము అత్యద్భుతము. దీనిని బుఱ్ఱకథగా నయినను పాడుకొనవచ్చును. పద్యకావ్యమువలె నయినను పఠింపవచ్చును. ఇది తమ సాధన క్షేత్రాధీశుడు, ఇష్టదైవము నయిన శ్రీనృసింహస్వామి క్షేత్ర మగుటవలన ఈ గ్రంథ రచనమున శ్రీ స్వాములవారి భక్తి ఉప్పొంగి, కవితాధార గంగాప్రవాహమువలె గంభీరముగను, ధారాళముగను సాగినది. ఇందలి భావ మృదుమధురము. పదగుంఫనము హృదయంగమము. ప్రజాబాహుళ్యమునకు భక్తిని ప్రబోధించుటయే యిందలి ఇతివృత్త మగుటయు శ్రీ స్వాములవారు అందులకే జీవితము నంకితము చేసినవారగుటయు శ్రీవారి అభీప్సితము సఫలీకృత మయినది.

శ్రీ స్వాములవారిట్లే తమ లోకసంగ్రహమువలన ప్రజాబాహుళ్యము నుద్ధరింతురని ప్రార్థించుచున్నాము.

చిలుమూరి మాధవకృష్ణ కవి.

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

1975-వ సంవత్సరము, జూన్ మాసమున జరుగనున్న

ఉత్సవ కార్యక్రమము

ఆదివారములందు సత్సంగ సమావేశములు

అపరాహ్ణము 4-00—4-20 వఱకు శివానందలహరీ పారాయణము (1-6-75, 15-6-75, 29-6-75)

,, ,, ,, శ్రీ విష్ణుసహస్రనామ పారాయణము (8-6-75, 22-6-75)

4-20—4-30 ,, ధ్యానము

4-30—5-30 ,, తమిళమున ఉపన్యాసములు:—

శ్రీమద్భాగవతము : శ్రీ అణ్ణాగారు (1-6-75)
విష్ణుసహస్రనామము : శ్రీ వి. కల్యాణసుందరశాస్త్రిగారు (8-6-75, 29-6-75)
శ్రీమద్రామాయణము : డాక్టర్ ఎన్. వీర్రినాథన్‌గారు (15-6-75, 22-6-75)

5-35—6-30 ,, ఆంగ్లోపన్యాసములు:—

శ్రీమద్భగవద్గీత : శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు (1-6-75, 8-6-75, 15-6-75, 29-6-75)
శ్రీమద్భగవద్గీత : శ్రీమద్గభీరానందస్వాములవారు (22-6-75)

6-30—8-00 ,, ఆరాత్రికము - భజన

ప్రత్యేకోపన్యాసములు

7-6-75 శనివారము : 5-45 శ్రీమద్రామాయణ పఠనము : శ్రీ పి. రామకృష్ణన్‌గారు, ఐ.సి.ఎస్. (రిటైర్డు)
21-6-75 ,, 5-30 శ్రీరామకృష్ణగురుదేవుడు (సంగీతప్రవచనము) శ్రీ హెచ్. రామచంద్రరావుగారు
28-6-75 ,, 5-45 శ్రీమద్రామాయణము : డాక్టర్ ఎన్. వీర్రినాథన్‌గారు

ఇతర వారములందు ఉపన్యాసములు : అపరాహ్ణము 5-45 గంటలకు

సోమవారములు : విష్ణుసహస్రనామము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ వీతమోహానందస్వాములవారు
మంగళవారములు : అధ్యాత్మరామాయణము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గభీరానందస్వాములవారు
బుధవారములు : శ్రీమద్భాగవతము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గోలోకానందస్వాములవారు
గురువారములు : అముదమొழி (తమిళము) శ్రీమత్ శ్రీరంగానందస్వాములవారు
శుక్రవారములు : ఆత్మబోధ (తమిళము) శ్రీ ఆర్. రామకృష్ణన్‌గారు

22-6-75 ఆదివారము : అంతర్యోగ సాధన
ఉభయ ఏకాదసులయందు సాయంకాలిక ఆరాత్రికానంతరము శ్రీరామనామ భజన (5-6-75; 19-6-75)
శ్రీ ఫలహారిణీ కాళీపూజ (9-6-75 సోమవారము) ఆరాత్రికానంతరము
శ్రీ స్నానపూర్ణిమ (23-6-75 సోమవారము)

శుక్రవారములందు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణియందలి దక్షిణమాడవీధియందు 18-వ నంబరుగల రామకృష్ణ మందిరమున శ్రీమత్ గోలోకానందస్వాములవారి భగవద్గీతోపన్యాసములు.

ఈ ఉత్సవము లన్నింటియందును భక్తులెల్లరును పాల్గొని భగవంతుని అనుగ్రహభాగ్యమును బడయగోరుచున్నాము.

అధ్యక్షులు,
శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-600004.

సంపాదకులు: శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామి.

శ్రీ ఎస్. రాంకుమారస్వామిగారిచే శ్రీదత్ ప్రెస్, (మద్రాసు-600021) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మద్రాసు-600004) నుండి ప్రకటింపబడినది.